

DAYANIŞMA

Demokrasi
Güçlerinin
Birliği İçin
İleri!

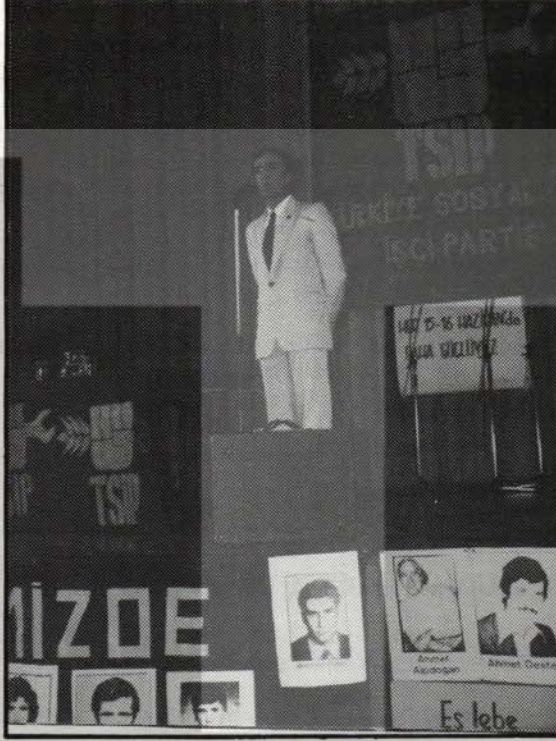
Sayı 4 Ağustos 1981 1DM

TSİP 7. MÜCADELE YILINDA

15-16 Haziran büyük işçi direnişinin 11. ve Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin kuruluşunun 7 yılında, Gerçek Gazetesi Avrupa Dayanışma Komitesi, 13 Haziran 1981 günü Frankfurt'ta bir kapalı salon toplantısı düzenledi. Federal Almanya'da bulunan TSİP üye ve sempatizanlarının genişçe katıldığı toplantı, çoşkulu geçti.

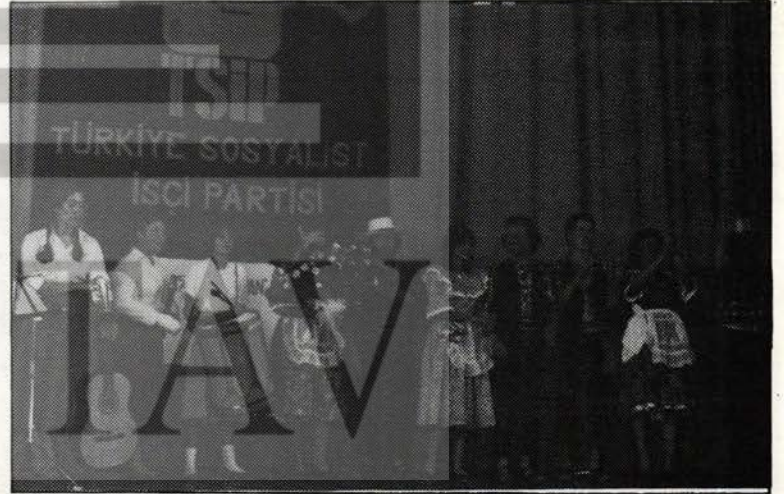
TSİP Merkez Komitesi üyesi ve Gerçek Gazetesi Avrupa Dayanışma Komitesi Sekreteri Reşit Suna açış konuşmasını yaptıktan sonra, kürsüye gelen TSİP Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz, yaptığı konuşmada 12 Eylül faşist askeri darbesinden sonra ortaya çıkan durumun geniş bir tahlilini yaparak, önümüzdeki görevleri sıralamış ve mücadele birliğinin önemini vurgulamıştır.

Toplantıda TSİP Merkez Komitesinin Türkiye'de yayınlanan bildirisi okunduktan sonra, TÖB-DER Genel Başkanı Gültekin Gazioğlu ve DİSK 7. Bölge temsilcisi Aydın Yeşilyurt birer konuşma yapmışlardır. Geniş bir kültür programının sunulduğu gecede kar-

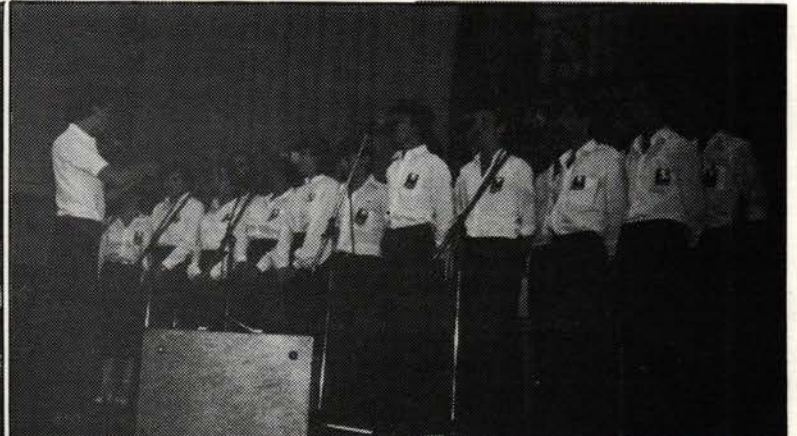
deş ve müttefik işçi sınıfı partilerinden ve pekçok kuruluştan gelen mesajlar okunmuş; toplantı, proletarya enternasyonalizminin yüce ruhuyla sürdürülmüştür. TSİP'nin kuruluş toplantısına Norveç Komünist Partisi, İsveç Sol Komünist Partisi, Avusturya Komünist Partisi, Şili Sosyalist Partisi, Belçika Komünist Partisi, Alman Komünist Partisi, Türkiye İşçi Partisi, Türkiye Komünist Partisi, Kürdistan'lı Devrimci Demokratlar, Türkiye Kürdistanı Sosyalist Partisi birer mesaj göndermişlerdir. Yine toplantıya, DİSK Genel Yönetim Kurulu üyesi Yaşar Arıkan, DİSK Tekstil Genel Başkan Vekili Selahattin Uyar ve DİSK 10. Bölge Temsilcisi Zeki Adsız, ayrıca demokratik örgütlerden DİB-AK KOMKAR ve İsviçre Türk İşçi Dernekleri Federasyonu da birer mesaj göndermiştir.

İlerici sanatçılar Melike Demirağ ve Şanar Yurdatapan'ın dahir program sunduğu toplantı, katılanların hep bir ağızdan söylediği enternasyonal marşı ile sona ermiştir.

TSİP GENEL BAŞKANI AHMET KAÇMAZ, TÖB-DER GENEL BAŞKANI GÜLTEKİN GAZIOĞLU VE TSİP MERKEZ KOMİTESİ ÜYESİ VE GERÇEK GAZETESİ AVRUPA DAYANIŞMA KOMİTESİ SEKRETERİ REŞİT SUNA

TSİP'İN 7. KURULUŞ YILI TOPLANTISINDA ENTERNASYONALİST DAYANIŞMANIN GÜZEL BİR ÖRNEĞİNİ SERGİLEYEN ŞİLİ SOSYALİST PARTİSİ'NİN KÜLTÜR EKİBİ TOPLU HALDE

Basit Bir Demagoji

"Politika" kelimesi halkımızın gözünde burjuva siyasetçiliği anlamına geliyor. Çünkü, politikanın merkezi şimdiye kadar hep parlamento oldu ve bu parlamentoya hep burjuva siyasetçileri egemen oldu.

Siyasetçileri ve siyaseti suçlayanların Türkiye'de büyük kolaylığı vardır. Alabilirdiğine yozlaşan burjuva parlamentosu ve siyasi partileri halkın gözünde itibarlarını tümünden yitirmişlerdi. Bu bakımdan siyaset düşmanlığı yapanların böyle bir taktiğe başvurmakta yarar görmeleri yadırganmamalıdır. Faşizmin bilinen bir taktiği vardır. Kendisini siyaset üstü göstermek ister. Eski siyasi partilerin tamamını aynı kefeye koyup kötüler. Böylece halkın gözüne girmeyi çalışır. Ama bunu yaparken kendi siyasal tekelini de kurmuş olur.

Generallerin siyasete karşı savurdıkları ağır dolusu küfürlerin bu açıdan ne anlama geldiği bellidir. Ama işin ilginç yanı, geçmişte ve bugün siyaset yapan ve yapmaya devam etmeyi düşünenlerin de cunta ile aynı fikri paylaşımlarıdır. Bunlar demokrasiden yana görünen aydınlar, politikayı meslek olarak seçmiş ve cuntanın himayesinde mesleğini sürdürme planı kuran eski-yeni politikacılar, aydınlar ve sanatçılar gibi çok geniş bir yelpaze oluşturuyorlar.

Bu oyuna gelenlerin içinde siyasete "rezillik" diyecek kadar aklını şaşırınlar bile var. Geçmiş dönemin her kademedede tüm parti yöneticilerine siyaseti yasaklamayı akla uygun bulup destekleyenler var. Generaller herkesi, bir avuç tekelcinin çıkarları etrafında birleşmeye çağırırken, siyasal üst yapıyı buna göre yeniden düzenlemeyi planlarken, siyaset düşmanlığı yapanların kime hizmet ettiklerini anlamak zor değildir.

Bunu bilerek yapanlara sözümüz olamaz. Darbeciler siyasal gericiliğe alternatif olabilecek her düşüncüyü ve akımı yasaklamak amaçındadırlar. O kadar ki, sosyal demokratlara bile tahammülleri kalmamıştır. Politik hedefleri, sağın egemenliğini uzun bir süre güvence altına alacak yapısal düzenlemeleri gerçekleştirmektir. Cuntaya açıktan destek veren kaşarlanmış gerici mihrakların amacı da zaten budur. Ama ya amacı -kendilerince- demokrasi olanlar..?

Bunlara göre Türkiye'yi 12 Eylül'e politikacılar sürüklemişlerdir. Bu nedenle tüm siyasal kadroların tas-

fiyesi düşüncesi fazlaca suçlanamaz. Ve ülkeyi yönetilecek yeni politikacılar neden çıkmasını ki..?

Cunta istediği anayasal çerçeveyi oluşturabilir, planladığı siyasal yelpazeyi iktidara oturtabilirse, yeni politikacılar çıkmış veya çıkmamış hiç farketmeyecektir. Bu gelişmeden "demokrasi uman" safdiller ağır biçimde yanılacaklardır. Cuntanın sahneden silmek istediği politik güçler arasında AP yoktur. MHP yoktur, sağ partiler yoktur. Darbecilerin tasfiye etmek istediği politik güçler, başta sosyalistler olmak üzere, sol ve demokratik güçlerdir. Hatta halkçılık edebiyatı yaparak "kafa bulandıran" sosyal demokratlardır. Siyaset yasağının altından çıkacak iktidar da, *muhalefet de* tekelcilere hizmet etsin istenmektedir.

Cunta, eski siyasal rejimi suçlayarak kendi suçunu sözümona gizlemek istiyor. Bu

(Devamı 10. sayfada)

Generaller Ülkemizi ABD'nin Jandarması Yapmak İstiyor

12 Eylül darbesine en çok sevinen ABD yönetimi oldu. Demokratik olmayan bir ülke ABD'nin sadık müttefiki olduğu sürece artan oranda Reagan'ın desteğini alabilir. ABD dışişleri bakanı Haig bunu açıkça formüle ediyor. Begin-Sedat ikilisine Evren'i de katmak için umutlar belirmiştir ve güncel olaylar buna doğru hızla gelişmektedir.

Reagan'ın sertlikten yana, gerginliğe umut bağlayan politik doğrultusu daha çok petrol bölgesine uzanıyor. Bu bölgeyi kendine bağlı rejimlerle kuşatmak isteyen ABD emperyalizmi için Türkiye'deki yönetim yeni olanaklar sunuyor.

Lübnan olaylarıyla kıyısından tutuşan bölgeyi İsrail'in sürekli ve çok-hedefli saldırıları bunaltıcı bir atmosfere sokmuştur. İsrail'in Haziran ayı başlarında Irak'taki bir atom reaktörünü hedef alan hava saldırısı, olayların bundan sonra

da sıçramalarla gelişeceği ne dair yeterli bilgiyi veriyor.

Gerginlik korkutucu hale geldikçe politikalar da karmaşıklaşıyor. Saldırıcılık İsrail kisvesi altında bölgeye ne zaman girmeyi denemişse Arap ulusallığı veya "İslam dayanışması" fonksiyonel olmaya başlamıştır. Bugün de böyle oluyor ve körfez ülkelerinin emperyalist hesapları bozan bu eğilimi ABD'ye karşı bir "barış güvenliği kuşağı" oluşturuyor.

Bu kuşak bir kaç noktadan parçalanabilir. ABD yönetimi şimdi buna çalışmaktadır.

Arap ulusal hareketiyle göbek bağı koparmış Sedat ve bölgenin karakol komutanı Begin dışında ABD'nin yanında ama rahat olabilecek bir ülke daha bulmak gerekiyorsa, o da Türkiye'dir. Türkiye'yi NATO'ya bağlılığını ve Pentagon'a sadakatini her fırsatta kanıtlamaya çalışan generaller cuntası yönetiyor. Ve bu faşist cuntanın iç ve dış politikaları ABD'den çiziliyor.

Buna razı olmakla 12 Eylül darbecileri ulusal çıkarlarımızı kumar masasına sürmüş olmaktadır. Ürdün Kralı Hüseyin ve Suudi Arabistan'ın irticacı liderleri bile İsrail'e karşı mazlum Arap ülkelerinin ve Filistin halkının yanında yer alırken -ya da böyle görünme gereğini duyarken- cuntanın NATO ve ABD yanlısı bölge politikasını geleneksel "Batıcılıkla" açıklamak mümkün değildir.

Enver Sedat, yüzü Basra körfezine dönük topraklarını Reagan yönetimine bağışlamaktan yanadır; ABD'nin bölgeye girmesini savunmaktadır ve bunu gerici Arap rejimlerine "sizin güvenliğiniz için" diyerek benimsetmeyi ummaktadır. Peki, bu ortamda Türkiye'deki askeri yönetimin güttüğü politika nedir?

Bu politika kendinden başka herkesi kandıracağını uman, kandıramadığını gördükçe de hırçınlaşan iki yüzlü bir politikadır. Darbeciler güttükleri bu politika ile iktidarlarını uzun ömürlü kılacaklarını ummaktadırlar.

12 Eylül darbesini izleyen günlerde Amerikan generalleri Ankara'yı adeta istila etmişlerdi. Bu ziyaretler bir yandan cuntayı içerde kan dökmeye, dışarda ABD çıkarlarına daha sıkı bağlamaya yönelik amaçlar taşıyordu. ABD ile ilişkiler on ay önce çizilen doğrultuda ama bu kez daha derinlemesine hesapları da içine alarak yü-

(Devamı 10. sayfada)

CUNTA KÖŞEYİ DÖNÜYÖR

Faşist cunta ekonomiyi "düze çıkarmak" ve tekelci burjuvaziye köşeyi döndürmek için Friedman'a bile parmak ısırtacak olmaz türlü yöntemler geliştiriyor. Bir yandan Turgut Üzal'ın eline 4 hafta süreyle basım ve dağıtımını yasakladığı haftalık GİRİR dergisinde çıkan Üzal'la ilgili karikatürleri tutuşturup, onu uluslararası emperyalist finans kuruluşlarına para dilemeye gönderirken, öte yandan unutulmuş yeni ihracat kaynakları yaratıyor.

8 Temmuz tarihli Tercümün'dan öğreniyoruz ki, Gemlik Garnizon Komutanı, Gemlik-İzmit ve Orhangazi ilçeleri Sıkıyönetim Komutan Yardımcısı ve Gemlik Askeri Veteriner Eğitim ve Araştırma Merkezi Komutanı Tuğgeneral Orhan Üncül, Orta Doğu'daki savaşın başlamasından sonra Sivas ırkı çoban köpeklerine rağbetin giderek artmaya başladığını buyurmuş. Yine sayın generale göre bizim Sivas ırkı çoban köpeklerimiz Alman Kurt köpeklerinden çok daha başarılılar. Daha az et yiyip, daha çok iş görüyorlar. Sayın general ayrıca şu çok önemli açıklamayı da yapıyor: "Yakın bir gelecekte dünyadaki askeri birliklerde, Alman kurt köpeklerinin yerini Sivas ırkı çoban köpeklerimiz alacaktır ve eğitilmesi kolay çoban köpeklerimizi ihraç ederek, ülkemize önemli ölçüde döviz kazandıracağız."

Bizde ne zekalar varmış da, haberimiz yokmuş. Faşizm köpeğini bile satışa çıkarırken savaştan medet umuyor. Cunta yakında başka faşist rejimlere böylesi akli evvel generaller ihraç etmeye başlarsa hiç şaşmamak lazım.

MAOCULARIN "TOPRAK DEVRİMİ"

Maocuların Türkiye şefi Doğu Perinçek'in partisi TİKP'in Ankara Sıkıyönetim Mahkemesindeki duruşmasında Kabil Konyalı adlı bir üye ifadesinde şöyle demis: "Ben tetkik Kurulu üyesiyim. Birçok partiye girdim çıktım. Bugün TİKP'de üye değilim. Gayem toprak sahibi olmak için partiye girmekti. Bu nedenle nüfus kütüğündeki yeri bir çok kereler naklettirdim." Kabil Konyalı bunun üzerine tahliye edilmiş. Daha sonra Maocu şef Perinçek; "Kabil Konyalı ile durumumuz aynıdır. Onun tahliye talebi kabul edildiğine göre, bizim de tahliye edilmemiz lazımdır." diyerek tahliye edilmesini istemistir.

Adamlar bir yandan anti-sovyetizmin ve anti-komünizmin şampiyonluğunu yaparlarken, öte yandan dünyalık edinmeyi de ihmal etmemişler. Şimdi Maoculuğun "toprak devrimi"nden neyi kastettikleri anlaşıldıktan sonra, Marsizmden kaldıkları öteki laflarla neyi kastettikleri daha iyi anlaşılıyor mu?

ASKERİ REJİME KARŞI DİRENİŞ YAŞIYOR

İsviçre'deki Yapı ve Ağaç Sendikası (Bau und Holz) DİSK Genel Yönetim Kurulu ve TSİP MK Üyesi Yaşar Arıkan'la bir röportaj yaptı. Sendikanın dergisinde yayınlanan bu röportajı aynen yayınlıyoruz.

65.000'in üzerinde politik tutuklu, 123.527 kişi "terör listesi"nde, işkenceyle öldürülen 23 muhalif, idam talebiyle yargılanan "devlet düşmanı" 900 kişi, sendikaların ve politik faaliyetlerin yasaklanması, parlamentonun feshi, çalışan halkın hayat şartlarının kötüleşmesi; bütün bunlar 12 Eylül 1980 günü general Kenan Evren yönetimindeki askerlerin iktidara el koymasından sonraki bilanço.

Soru: Hergün çok sayıda sendikacının ve yönetime muhalefet edenlerin tutuklandığını duyuyoruz. Mahkemeye çıkarılmadan idam etmeler ve işkenceler günlük işler haline geldi. Buna rağmen general Evren'in rejimi OECD devletlerinden yüklü krediler alıyor.

Cevap: Askeri cuntanın 12 Eylül'den sonraki ilk icraatı ilerici sendikal örgüt DİSK'i kapatmak oldu. Yüzlerce arkadaşım tutuklandı. Binlerce sendikacı işlerini kaybettiler. Onbinlerce DİSK militanı cunta tarafından kara listeye alındı. Bu sendikacıların "suçu" işçi sınıfının ekonomik ve demokratik haklarını savunmaktı. Bu arkadaşlarım ve başkanımız Abdullah Baştürk bunun için işkence gördüler. Sendikacılar da dahil olmak üzere Türkiye'yi ziyaret eden bütün uluslararası delegasyonlara tutuklularla görüşmek için izin verilmedi. Askeri cuntanın, terörizmle mücadele etmek için yönetime el koyduğu iddiasına rağmen, bu faşist bir rejimdir. Cunta emperyalist ülkelerle çok sıkı işbirliği içerisinde olan küçük bir tekelci azınlığın çıkarlarını korumak amacıyla kırbağı eline aldı.

Soru: Askeri rejim darbenin hemen arkasından %50-70 oranında bir ücret artışı vermedi mi?

Cevap: Evet, doğru. Fakat resmi verilere göre Türkiye'deki enflasyon oranının 1979-1981 arası ortalama %300 civarında olduğunu unutmamalı. Ve birçok sendika 12 Eylül öncesi değişik iş kollarında 2350-500 arasında bir ücret artışını sağlayabmişlerdi. Darbe bütün bu kazanımları ortadan kaldırdı. Ve işçileri açlığa mahkûm etti. Darbeden sonra DİSK'in kapatılmasına rağmen, cuntayı destekleyen TÜRK-İŞ ve işveren örgütleri faaliyetlerini serbestçe sürdürüyorlar. Örneğin işçi düşmanlığı ile ün yapmış ve 12 Eylül öncesi MESS genel sekreteri olan Turgut Özal, bugünkü kukla hükümetin başbakan yardımcılığını yapmaktadır. Yine DİSK'e bağlı Hürkam-İş Sendikasının Türkiye Şişe ve Cam Sanayii İşverenleri Sendikasına karşı 14.000 işçi ile sürdürdüğü grev 12 Eylül'den sonra dağıtılırken, işçi sendikasının yönetici ve temsilcileri zindana atılırken, bu işveren örgütünün genel müdürü Şahap Kocatopçu hükümette Sanayi ve Teknoloji Bakanı görevine getirilmiştir. Bir başka örnekte Paşabahçe Cam Fabrikası müdürü Serbülen Bingöl'ün Enerji ve Tabii Kaynaklar bakanlığına getirilmesidir.

Soru: Anti-faşist direniş nasıl işliyor? Bu mücadelede sendikaların rolü nedir?

Cevap: Ağırlaşan şartlara rağmen askeri rejime karşı direniş yaşıyor. Elbette ki faşist cuntaya karşı tüm demokrasi güçlerinin bugün sürdürdüğü mücadelede sendikalara büyük görevler düşmektedir. Ancak bugün sadece cunta yanlısı TÜRK-İŞ kapatılmamıştır. TÜRK-İŞ ise dün olduğu gibi bugün de işçi sınıfı ve emekçi halkın gözünde faşist cuntanın suç ortağıdır. TÜRK-İŞ cuntanın bütün işçi düşmanı uygulamalarına susmakla kalmamış, işçi düşmanlığıyla tanınan genel sekreteri Sadık Şide'yi kukla hükümete bakan olarak vermiştir.

Soru: Batı Avrupa ve İsviçre'deki demokratik kamuoyu Türkiye'deki direniş için neler yapabilir?

Cevap: Askeri rejim beni ve yakalanmayan 18 DİSK yöneticisini, bazı sol siyasi partinin yöneticisi ile sanatçıları

CUNTANIN GERÇEK YÜZÜ AVRUPADA AÇIĞA ÇIKIYOR

İsviçre Parlamentosunda en çok sandalyeye sahip Sosyalist Parti'nin yayın organlarında geçen ay Türkiye Sosyalist İşçi Partisi adına yapılan bir mülakat yayımlandı. Zürih "Volksrecht", Basel "Basler AZ" ve Solothurn "Solothurner AZ" günlük gazetelerinde çıkan görüşmenin bir özetini yayınlıyoruz.

Soru: Türk askeri rejimi demokratik bir rejim mi?

Cevap: Kesinlikle değil. Faşist bir rejim. General Evren rejimi Parlamantoyu ve halkın seçtiği tüm mahalli, belediye meclislerini dağıttı. Yasama, yürütme ve yargı yetkilerinin tümünü beş generalin elinde topladı. Ülkeyi salt silah gücüyle, zorbalıkla yönetiyor. Anayasa askıya alındı, basın, radyo ve televizyon sıkı askeri denetim altında. Tüm demokratik hak ve özgürlükler çiğneniyor, sendika ve siyasi parti faaliyetleri yasak. Darbeden bu yana dört yüzü aşkın insan güvenlik kuvvetlerince öldürüldü. Bütün bunlar "teröre karşı mücadele" adına yapılıyor. Darbeden önce yaygın terörist cinayetler olduğu doğrudur. Fakat bunların muazzam çoğunluğu Türkiye'nin Milliyetçi Hareket Partisine bağlı faşist çeteler eliyle gerçekleştirilmiştir. Şimdi o terörün yerini askeri cuntanın devlet terörü almıştır. Bu terör halkın muazzam çoğunluğunun çıkarlarına karşı emperyalizmin ve tekelci kapitalistlerin dayattıkları ekonomik ve sosyal politikaları yürütmek için kullanılmaktadır. İzlenen politika Milton Friedman'ın "Şikago delikanlılarının"ın sopa zoruyla uygulanan IMF politikasıdır. İşçi sınıfının ve orta sınıfların gerçek gelirleri son derece gerilemiştir. Böyle bir rejime nasıl demokrasitiktir denilebilir?

Soru: OECD generallere buna rağmen 1 milyar dolar kre-

ayrıca 200.000 kişilik tek öğretmen örgütü TÖB-DER'in genel başkanını yurttaşlıktan çıkarmak için işlemlere başladı. Aynı zamanda DİSK'in başkanı Abdullah Baştürk ve yüzlerce işçi lideri hakkında davalar devam ediyor. Hepsi ölüm tehdidi altındalar.

İnanıyorum ki, Batı Avrupa'daki demokrasi güçleri şu ana kadar Kenan Evren'in an-

di veriyor?

Cevap: Veriyor, çünkü Batılı sanayi devletleri kendi ülkelerinde savundukları demokrasiyi Türkiye için adeta fazla görüyorlar! Türkiye'de olanların önemini kavramaları gerekir oysa. Cuntaya sağlanan mali destek faşist bir rejime sağlanan moral ve siyasi destektir. Bu tavır Türkiye'deki gibi denemeleri meşrulaştırmaktır. "Türk çözümlü" denilen şey günün birinde mesela İspanya'da da, hatta başka yerlerde de gündeme gelebilir!

Soru: Türkiye Batı için stratejik bakımdan da önemli değil mi?

Cevap: Sadık bir NATO üyesi olarak Türkiye emperyalizmin askeri kuşatma stratejisinde önemli bir rol oynamaktadır. Türkiye, Reagan yönetiminin Orta Doğu halklarına karşı, onların milli kurtuluş ve bağımsızlık mücadelelerine karşı askeri saldırı stratejisinde önemli bir konuma sahiptir. 12 Eylül darbesinin zamanlaması tam da Türkiye'nin NATO işlevlerini yerine getirip getirmeyeceği konusunda NATO çevrelerinde şüpheler izhar edildiği sıraya rast getirilmiştir. Cunta Türkiye'de iktidarı gaspedip demokrasiyi yıkmasını "haklı" göstermek için, sık sık, Batı ittifakının güney-doğu kanadını "çökmekten kurtardığını" ileri sürmektedir.

Soru: Türkiye'de demokrasiye dönüş ne zaman olur dersiniz?

Cevap: Ülkemizdeki demokrasi güçleri üzerindeki korkunç baskıya rağmen halk muhalefeti sürmektedir. Avrupa'da sol ve demokratik güçlerin askeri rejimin desteklenmesine karşı çikmaları ve cuntanın insan haklarını ayaklar altına alan uygulamalarını ve siyasetini protesto eylemlerini yaygınlaştırmaları Türkiye'deki mücadeleyi güçlendirecektir. Cunta bütün dünyada tecrit edilmedir.

ti demokratik ve insanlık düşmanı rejimine yeterli tepkiyi göstermediler. Özellikle sendikalar Türkiye'deki meslektaşlarının serbest bırakılması için çaba göstermeli ve kendi kamuoyunu Türkiye'deki durum konusunda aydınlatmalıydılar. Toplantılarla, protesto açıklamalarıyla, gösteri yürüyüşleriyle vb. faşist cuntanın izole edilmesine katkıda bulunabilirsiniz.

DÜNYA SÖMÜRÜYE VURA VURA DÖNÜYOR

Sili

Şili liman şehri Valparaiso'da bir grup doktor "fesatçılık" yaptıkları iddiasıyla faşist cuntanın polisi tarafından tutuklandılar. Şili Sosyalist Partisi'nin Küba'nın başşehri Havana'da yayınlanan bir dökümanında, Şili Sosyalist Partisi Genel Sekreteri Clodomiro Almeyda'nın kardeşi Manuel Almeyda'nın da tutuklananlar arasında olduğu belirtiliyor.

Şili cuntası demokrasi güçlerine karşı saldırısını son zamanlarda gittikçe hızlandırıyor. Yılbaşından beri 900'ün üzerinde kişi tutuklandı. Şili Sosyalist Partisi dünyadaki tüm ilerici güçleri Şili halkının özgürlük ve bağımsızlık için yürüttüğü mücadeleyle dayanışmalarını güçlendirmeye çağırdı.

Ayrıca faşist Pinochet rejimi Şili başkenti Santiago'da "ulusal güvenlik kanununu zedeledikleri" ve "kamu düzenini rahatsız ettikleri" gerekçesiyle Ulusal Sendikal Koordine Örgütü (CNB)'nin on yöneticisini tutukladı.

Afganistan

ABD televizyon firması ABC'nin haberine göre istihbarat örgütü CIA Afganistan karşı devrimcilerine silah nakliyatını organize ediyor. Haber, Carter ve Reagan hükümetlerinde görev yapmış 30 tane yüksek düzeyde memurla yapılan röportaja dayanmaktadır. ABC'nin belirttiğine göre, ABD işlerin finansmanını üstlendikten başka silah nakliyatının plan ve koordinasyonunu da esas sorumlusu durumundadır. Programa ayrıca Suudi Arabistan, Mısır, Çin ve Pakistan da katılmaktadır. Yine habere göre nakledilen silahlar kaynağın tanınmaması için Sovyet yapımı silahlar taklit edilerek imal edilmektedir.

İtalya

İtalya'daki belediye seçimlerinde sol belirgin bir üstünlük kazandı. Roma, Foggia ve 193 şehir ve bölge belediye meclisi seçimleri ile Sicilya'daki bölgesel seçime yaklaşık 9 milyon seçmenin %80,1'i katıldı. İtalyan Komünist Partisi 5000'in üzerinde nüfusu olan 98 şehirde oyların ortalama %32,8'ini aldı. İKP 1979'daki parlamento seçimlerinde aynı bölgeden oyların %30,8'ini almıştı. İKP Güney İtalya ile Ortave Kuzey İtalya'nın birkaç şehrinde %2,5 oranında oy kaybına uğradı. Sosyalist Parti seçimlerde %4,2 oranında fazla oy alarak, oranını %13,7'e çıkardı. Hristiyan demokratlar 1979 parlamento seçimlerine oranla %3,1 oy kaybına uğrayarak oyların %30,8'ini alabildiler.

Fas

Fas polisi fiyat artışlarını protesto etmek amacıyla Sosyalist Sendika tarafından çağrılan 24 saatlik genel greve vahşice saldırdı. Çatışmalar esnasında 60 kişi öldü, 4000-5000 kişi de yaralandı. Genel grev 29 Mayıs tarihinde hükümet tarafından uygulamaya konulan %14-76 oranındaki fiyat artışlarını protesto etmek amacıyla yöneltilti. Fas'ta ücret artışları aynı dönemde %8 oranında kalmıştı. Sosyalist Sendika polis terörünü ve fiyat artışlarını protesto etmek amacıyla yeniden genel grev çağrısında bulundu.

El Salvador

ABD pilotları El Salvador'da köylere ve yerleşim bölgelerine yapılan hava saldırılarına bizzat katılıyorlar. Olay Salvador Kurtuluş Cephesi Farabundo Marti (FMLN)'nin esir aldığı cuntanın dört askeri tarafından doğrulanmıştır.

Salvador cuntası tarafından desteklenen faşist çetelerin iki katliamı daha açığa çıkartıldı. Conception köyünde 30 kişi ölü olarak bulundu. Tecavüz edildikten sonra kafası kesilerek öldürülen 12 yaşlarında bir kız çocuğunun cesedi de aynı yerde bulundu.

Ayrıca New-York Times gazetesinin haberine göre, ABD Savunma Bakanı Francis West El Salvador'u ziyaret etti ve cuntanın temsilcileriyle biraraya geldi. Yine gazetenin verdiği bilgiye göre bu zamanda da rejim karşıtlarına karşı USA danışmanları tarafından yetiştirilmiş özel bir tim harekete geçti. Bu 1200 adam San Salvador'un 65 km. doğusundaki Cinguera dağlarına yerleştirildi.

FMLN'nin Venseremos Radyosu haberine göre özel USA timlerinin yönetimindeki "geziçi asker grupları" Honduras ve Guatemala'ya yerleştirildi. Bu komandolar cuntanın teröründen önce komşu ülkelere kaçmayı deneyen Salvador'lu göçmenlere karşı ilerliyor.

Amerikan hükümetinin El Salvador'a askeri yardımın kapsamını genişletmeyi planladığını ABC televizyon şirketi açıkladı. Haberde, "Planlanan radar tesislerinin gönderilmesi ve ayrıca Amerikan askeri danışmanlarının da El Salvador'a yollanması çok önemlidir." denildi.

F. Almanya

Rheinland Kilise Kardeşliği ölüm cezalarıyla tehdit edilen DİSK Başkanı Abdullah Baştürk ve 51 arkadaşı ile dayanışma içerisinde olduğunu açıkladı.

Bundan bir süre önce Türkiye'yi ziyaret eden parlamenter heyet içindeki FDP milletvekili Schurhart'a gönderilen mektupta, "Abdullah Baştürk ve arkadaşları asılmamalıdır! Türkiye hükümetinden tutuklu bulunan tüm demokratların ve sendikacıların derhal serbest bırakılmalarını talep ediyoruz! Demokratik partiler ve sendikalar üzerindeki yasaklama derhal kaldırılmalı ve demokrasi yeniden tesis edilmelidir" denilmektedir.

Kilise Kardeşliği aynı zamanda Türkiye'yi ziyaret eden parlamenter gruba, bu taleplerinin hayata geçirilmesi için çaba göstermelerini de rica etmektedir.

Maidana ya Özgürlük

Antonia Maidana.

Paraguay Komünist Partisi dünya kamuoyunun PKP Birinci Sekreteri Antonia Maidana'nın serbest bırakılması için yürütülen çabalara güç katmaya çağırdı. Paraguay'ın başşehri Asunción'da illegal olarak basılan "Adelante" adlı gazetede yayınlanan çağrıda, PKP Birinci Sekreteri Maidana'nın kötü şöhretiyle tanınmış Emboscoda hapishanesinde bulunduğu belirtilmektedir. Ömrünün 20 yıldan fazlasını diktatörlüğün hapishanelerinde geçiren Maidana'nın sağlık durumu endişe verici durumdadır.

Maidana'nın serbest bırakılması amacıyla gönderilecek dayanışma yazıları, telgraf ve çağrılar için adres aşağıdaki gibidir.

General
Alfredo Stroesner
Casa der Gobierno
Asunción/Paraguay

Lübnan

Ortadoğu'da ABD emperyalizminin jandarmalığını yapan İsrail, son aylarda saldırganlığını tırmandırarak tüm dünyanın tepkisini çekecek boyutlara ulaştırmıştır.

Önce Bağdat'taki atom reaktörünü bombalayan İsrail, arkasından Lübnan ve özellikle Beyrut'taki sivil hedefleri bombalamıştır. Lübnan'da kadın-erkek, çocuk-çocuk sivillerin yaşadığı bölge ve semtleri saatlerce ve günlerce bombalanan Begin, savaş kurallarına bile sığmayan bir canavarlık ve kan dökücülük sergiliyor. İsrail'in hava saldırılarına karşı, savunmak amacı ile bölgeye yerleştirilen Sam füzelerini ve kendi anavatan toprakları için mücadele eden Filistinlilerin Lübnan'da bulunmasını bahane eden Begin'in, bu saçma mazeretleri, kimseyi tatmin etmiyor. Bu ve benzeri saldırılar, kendi toprakları için

savaşan Filistinlilerin mücadelesini durdurmaya yetmeyecektir. Arap Halkları er ya da geç İsrail'in bu canavarca eylemlerinin hesabını soracaklardır.

Güney Afrika

Güney Afrika polisi 6000 zenci maden işçisinin ayaklanmasını şiddet yoluyla bastırdı. Johannesburg'un 240 km Güney Batısında Anglo Amerikan tekellerine ait Welkowitz Altın Madeninde şirket idaresinin sigorta aidatlarını keyfi olarak yükseltmeleri kitlesel olarak protesto edildi.

9000'den fazla işçi işi bıraktı. Dört kuyudan 2'sinde üretim durdu.

Irak

Irak Komünist Partisi'nin Irak'taki Saddam Hüseyin rejimini devirmek için açtığı mücadele sürüyor. IKP, eski yanlış ve eksiklerinden arınmış bir biçimde mücadelesini güçlendirerek sürdürüyor. Daha ziyade Kuzey Irak'ta ve özellikle Irak, İran ve Türkiye sınırlarının kesiştiği Kürtlerin yaşadığı bölgede zaman zaman silahlı çatışmalar oluyor. Irak Vatan Cephesi ve IKP kuvvetleri bölgeyi kontrol ettiği gibi, zaman zaman Türkiye'deki askerî cuntanın bölgedeki askerleri ile de çatışmaya girmek zorunda kalıyor. Uludere Alay Komutanlığı'na bağlı askerler sık sık Kürt köylerine baskınlar düzenlemektedir. Irak Dışişleri Bakanının İran'la savaş haline rağmen 4 kez Ankara'yı ziyaret etmesi dikkatleri çekiyor.

Polonya

Polonya Birleşik İşçi Partisi'nin olağanüstü 8. Kongresi tamamlandı.

Edward Gierek'in çekilmesinden sonra Partinin 1980 yılındaki 6. Plenumunda Birinci Sekreterliğe seçilen Stanislaw Kania, 1909 geçerli oydan 1311'ini alarak yeniden 1. Sekreter olmuştur.

Şimdiye kadarki Merkez Komite'sinin 142 üyesinden sadece 16'sı yeniden Merkez Komitesine girebilmiştir. Aynı şekilde 19 Polit Büro üyesinden 15'i yeni Polit Büro'da yer alamamışlardır.

200 kişiden oluşan yeni MK'nın ustabaşları da dahil olmak üzere sadece 80'ni işçi.

Arap Basınında Türkiye

Son günlerde Türkiye, bü-

tün dünyada olduğu gibi Arap basın ve yayın organlarında birdenbire ön plana çıktı. Papa'nın Ağca tarafından kurşunlanması, uçak kaçırma olaylarının genişçe yansdığı Arap basınında Türkiye'deki cuntayı değerlendiren yazılara da sık sık rastlanmaktadır. EL HEDEF Dergisinde çıkan uzun bir makalede, Türkiye'deki askerî cuntanın gerçek yüzü doğru bir biçimde sergileniyor. ES SEFİR Gazetesi, Türkiye'de sıkıyönetim mahkemesinde görülen davalara genişçe yer veriyor.

Yeni Katliam Hazırlığı

Hakkâri yöresindeki çok yaygın ve örgütlü bulunan JİRKİ AŞİRETİNDEN silahlarını teslim etmelerinin istenmesi, mütaka komutanının ay-

nı aşiretten 4 kadını rehlin alarak Hakkâri'ye götürmesi, faşist paşaların bölgede bir operasyona hazırlandığını gösteriyor. Zira, geçmişte Kürtlere karşı ne zaman bir kırıma girilmişse benzer yöntemler uygulanmıştır.

Ele Geçen Silahlar

Türkiye Radyolarından sıkıyönetim bildirisi ile Cizre-Nusaybin yakınlarında yakalandığı açıklanan ağır silahlar (45 balya), Irak ilericileri güçlerine ait olup, Türkiye üzerinden geçirilip askerî üsse ulaştırmak isteniyordu. 15 milyon değerindeki bu silahlar, cuntanın iddiasının tersine, Türkiye topraklarında kullanılmak amacıyla değil, Irak'taki ilericileri güçlerin savunması için sevk edilmekteydi.

KORGENERAL SAFFET EVREN KİMDİR?

Saffet Evren, Kenan Evren'in küçük kardeşidir. Havacı Korgeneralidir. Ve şu anda Eskişehir Hava Üst Komutanıdır. Bu adam, ordu içinde AMERİKAN SAFFET diye tanınır. Kıbrıs çıkartmasının hava indirme komutanı bu generaldir. O zamanlar da Eskişehir'den getirilerek, havadan Kıbrıs'ı bombalayıp paraşütle asker indirecek birliğin komutanı bu adamdır. Onunla aynı uçak içinde bulunmuş kişilerin anlattığına göre, komutan hazretleri, Kıbrıs'ın tam indirme yapılacak alanına vardıklarında, korkudan ölecek hale gelmiş ve bir türlü zamanında aşağıya atlayamamıştır. O yüzden de bir yüzbaşı tarafından uçağın içindeyken kurşunlanmıştır. Fakat yara almayan komutan hazretleri can korkusuyla aşağıya atlamıştır. Ama bu kez atlanacak alan çok arkada kaldığı için Türk askerleri, o anda piyadelerin kurşunladığı mevzilere düşmüşler ve birbirlerini kırmışlardır.

İşte koskoca KOCATEPE muhribi bizim "olan askerler" tarafından nasıl batırıldı ise, paraşüt birliğinden tam üçyüzyüksek dokuz kişi de bu Saffet Evren'in korkaklığına kurban gitmiştir.

Bu olaydan sonra Saffet Evren ERKANI HARBE verilmiş, görevi dondularak Eskişehir'de uçak bakım tamir komutanlığına geri hizmete alınmıştır.

Erkanı Harb'deki mahkemesi tam dört sene sürmüş, olay askerler ve subaylar arasında da sıralar ilgi ile izlenmiştir. Hatta olay, o sıralar belli oranda basına da yan-

sımıştır.

Bazı komutanlar, bu sorunu onur meselesi yapıp arkasını bırakmamışlar, günümüze kadar tartışmışlardır.

Fakat her ne hikmetse mahkeme bir türlü karar verememiştir.(!) Aradan uzun bir süre geçip Ecevit iktidarı da son bulunca, Kenan Evren Genel Kurmay Başkanı iken, bu dava da öyle yüz üstü kalmıştır. Kenan Evren'in Genel Kurmay Başkanı olması ile birlikte, korgeneralliğe de yükselen birader Saffet Evren, bugün görevini ağabeyinin de yüksek hımetleri ile sürdürmeye devam etmekte ve "şerefli Türk Ordusunun şerefli bir komutanı" olma özelliğini sürekli geliştirmektedir.

Mart ayı başlarında Harbiyelileri ziyaretinde Kenan Evren yaptığı bir "konuşma" da, "Diyorlar ki Harbiyelilerin büyük bir kısmı subay çocuğudur. Subaylık babadan oğula geçen bir meslek haline geldi. Bu asılsızdır. Kötü niyetli insanların çıkardığı bir tezvıratın ibaretidir. Ben bunu araştırdım. Belki dört-beş yıl önce böyle şeyler oluyordu ama biz bunu dört yıldan beri kesinlikle önlemiş bulunuyoruz." Dedikleriyle yaptıklarının yorumunu okuyucuya bırakıyoruz. Yalancının mumu yatsıya kadar yanarmış. Ama Evren'inki o kadar da sürmedi...

Saffet Evren'in isminin "Amerikan Saffet'e" çıkmasına gelince, bu onun aşırı ve belli edecek kadar Amerikanofil olmasından kaynaklanır. Kendi dönem arkadaşları arasında "Bu aile sülalece amerikancıdır. Bunu herkes bilir. Evlerindeki mobilya-

lar dahi Amerikan malıdır" diye konuştuklarını bilmeyen kalmamıştır.

Yine bu "şerefli general", Eğridir Komando alayında paraşütçülere eğitim verirken askerinin yanına kadar gelip, talimi izler ve olur olmaz herkesin işine karışmış. Şöyle bir olay anlatılır.

"Saffet Evren, birgün tank-savar silahlarıyla talim yapılırken, askere

-Oğlum bir fantazi yarat ve öyle ateş et, der.

Er'in verdiği cevap: "Komutanım, şu arda karşımda bir Amerikan tankı var. Tam nişan aldım ve düşman tankını mahvedeceğim." şeklinde olur.

Bir anda Americancılığı kabaran Saffet Evren elinde sürekli taşıdığı, öküz derisinden yapılmış kamçısıyla askerî uzun süre kamçılara rak, "Rus tankı ulan, karındaki Rus tankı... Amerika dostumuz ulan..." diyerek o gün bütün talim boyunca askerleri "Karşımda bir Rus tankı var. Nişan aldım ve düşman tankını mahvedeceğim" şeklinde fantazi kurmaya zorlamıştı."

Ayrıca, bu "şerefli general" subaylara Tercüman gazetesi okutmaktan büyük bir zevk duyar, ve onları bu konuda sürekli denetlemiştir.

İşte, Kendisinin Genel Kurmay Başkanı olduğu günden beri, torpillerin kalktığını söyleyen Kenan Evren'in küçük bir ağabey alicenaplığı örneği. Kenan Evren'i cuntanın "realist" kanadından sayanlar için hiç önemi yoktur böyle şeylerin. Onlar, Evren'den "alıntı yapmaya" devam etsinler bakalım...

FİSE 12. genel kurul kararları

FİSE (Dünya Öğretmenler Sendikaları Federasyonu) nun 12. Genel Kurul Toplantısı 8-13 Haziran tarihleri arasında Macaristan'ın başşehri Budapeşte'de yapıldı. Genel Kurulda TÖB-DER'de bir delegasyonla temsil edildi. Aşağıda, FİSE Genel Kurulunda alınan kararları yayınlıyoruz.

●Çağımızda, ulusal kurtuluş güçleri ve demokratik değişimler sürekli bir gelişme gösterirken, emperyalizm ise kriz dönemini yaşıyor. Neokolonializme 'yeni sömürgeciliğe' ve sömürgeciliğe karşı verilen savaşlar ve bu yolda gösterilen çabalar barış ve silahsızlanmadan yana yeni bir ekonomik ve sosyal dünya düzenini gündeme getiriyor.

●Emperyalizmin artan saldırganlığı, onun kısıktığı silahlanma yarışı, ulusal kurtuluş hareketlerinin güçlenmekte olduğu bölgelere silahlı birlikler göndermesi

Nötron Bombası gibi yeni kitlesel kıyım silahlarının geliştirilmesi ve yapımı, güçlü olmanın işareti olmayıp, tüm insanlığı tehlikeye atmaktadır.

Son zamanlarda emperyalizm seçerek kullandıkları "insan haklarını koruma" konusuna devam edip, "uluslararası tehditçilik" veya "komünist yayılmacılık" a karşı savaş gibi yeni bahanelere yönelmekte, saldırgan karaktereni dana açık olarak ortaya koymaktadır. Bu bir ölçüde, soğuk savaş doktrinleri ve eylemlerine emperyalizmin gücünü yitirmekte olduğu, tamamen daha değişik bir ortamda bir dönüşür.

●Ulusal kurtuluş güçlerine karşı açık saldırılara girişen, sosyal ve politik hareketlere, sendikal mücadelelere karşı zor ve baskı uygulayan emperyalizm ve gerici güçler, ulusal kurtuluş hareketlerinin, halk kitlelerinin ve emekçilerin kendi

haklarını almaları ve istemlerinin yerine gelmesi için verdikleri mücadeleyi "terörizm" ile aynı kefeye koyuyorlar.

●Gerçekte baskı ve zor emperyalizmden kaynaklanıyor. Emperyalizm, sömürgecilikten ve faşizmden kurtulmuş ülkelerin içişlerine karışıp, onları istikrarsız hale getirmeye çalışıyor, Kurtuluş, bağımsızlık ve demokratikleşme sürecini yolundan saptırmak isteyen gerici güçleri ve faşizm taraftarlarını destekliyor.

●Öğretmenler, gerek kişisel gerekse toplumsal hak ve özgürlüklerine yapılan zor ve baskıların her çeşidine karşı diğer emekçiler gibi savaşıyorlar. Diğer emekçilere de tanınmayan belirli politik hak ve özgürlükler meslekleri gereği toplumda eğitici bir rol oynayan öğretmenlere de tanınmıyor.

Birçok ülkede, özellikle Latin-Amerika'da vahşi ve diktatörce bir baskı uygulanıyor. Birçok sendika yöneticileri ölüm kurbanı oluyor, işkenceden geçiriliyor, hapse atılıyor ve sürgüne gitmeye zorlanıyor. Emperyalizmin terörcü baskısı bazı hallerde hiç bir sınır tanımaksızın halk katliamına kadar işi yapıyor.

●Emperyalizm bugün diktatör, faşist ve terörist rejimleri açıkça destekliyor, silahlandırıyor ve onlara uluslararası tekellerin ekonomik desteğini sağlıyor. Kitlesel haberleşme araçları, emperyalizm ve ortakları adına, onların politikalarının propagandası için kullanılarak yaygın ideolojik savaş araçlarından biri oluyor.

Bu saldırıları boşa çıkartmak, barış ve silahsızlanmayı güçlendirmek, uluslararası sendika ve öğretmen hareketinin gerçek eylem birliği ve daha güçlü dayanışmaya ihtiyacı vardır.

Eylem birliği ve dayanışma, dünyanın tüm ülkelerindeki memur ve öğretmenler de dahil tüm emekçiler ve halklar için tüm demokratik ve sendikal hak ve özgürlüklere saygı gösterilmesini sağlamak kadar vazgeçilmezdir.

●Barış ve silahsızlanmayı sağlamak ve tüm bu saldırıları boşa çıkartmak için uluslararası sendikal ve öğretmen hareketlerinin gerçekçi ve güçlü bir dayanışmaya ve eylem birliğine ihtiyacı vardır.

(Devamı 10. sayfada)

Türkiyede Keyfi İdare ve Şiddet

Türkiye demokrasi güçleriyle dayanışma ve faşist cuntanın tecriti giderek hızlanıyor. Cuntanın gerçek yüzünün dünya kamuoyunda tanı-

DGB'ye Tel

Federal Almanya'da bulunan DİSK si Yaşar ARIKAN, DİSK 10. Bölge Sendikası Başkan Vekili Selahattin Aygün YEŞİLYURT, İstanbul S. Abdullah BAŞTÜRK ve 51 DİSK yönetimi üzerine, Alman Sendikalar Birliği'ne aşağıdaki telgrafı çekmiş-

DGB Genel Başkanı Sayın H. Osk

Bilindiği gibi Türkiye'de ar. Baştürk ve Genel Sekreter Fahri üst yöneticisi hakkında idam talebi sunulmuş bulunmaktadır. Ayrıca 26 silcisi, ağır-ceza talebi ile ye DİSK'e bağlı Yeraltı Maden-İş S. tanbul'da tutuklanmıştır, aradan hiçbir haber alınmamıştır. Ayrılan diğer DİSK yöneticileri gibi endişe edilmektedir.

Sınıf kardeşlerimiz olarak, hükümetinizden T.C. Hükümeti nezatenizi, uluslararası ilişkiler DİSK yöneticileri ve diğer siy. içine girmenizi, Türkiye'de demokrat insanlara karşı giriştiği şiddetli saldırılarını, işçi sınıfı

Kardeşçe ve dostça selamlarımı

DGB'nin Dayan

DGB cunta başı Evren'e iletilen Büyükelçiliğine, Türkiye'de demok. tutuklanıp işkenceye tabi tutulmuş talep eden bir protesto mektubu Vetter mektubunda özellikle İst DİSK Başkanı Abdullah Baştürk v. talep ettiği idam cezasını şiddet Vetter mektubunda, Abdullah B. lanan arkadaşlarının DGB yönetimi demokrat kişiler olarak tanındığı ihamet suçlamasının asılsız bir

Protesto mektubunda Federal Hüklara bir son verilmesi için ortak bir tavır takınılması için lep edildiği ve ayrıca Avrupa K. san Hakları Bildirgesinin ilkelé tin Konsey üyeliğinin devam etme duğunun bildirildiği de yer al

TÖB-DER DELEGASYONUNUN

FİSE GENEL KURULUNDAKİ KONUŞMASI

Değerli meslektaşlarım, Sizleri Türkiye öğretmenlerinin demokratik meslek örgütü TÖB-DER adına saygı ile selamlarım.

Örgütümüz sömürü ve baskının sona erdiği, insanların özgür ve mutlu bir şekilde yaşadıkları, sosyalist sistemin bir parçası olan Macaristan'da böylesine önemli bir konferansa katılmaktan onur duymaktadır. TÖB-DER delegasyonuna bu konferansa katılabilmek olanağı sağladığı için FİSE'ye, konferansa katılan delegasyonlara mükemmel çalışma koşulları hazırladıkları için de Macar meslektaşlarımıza yürekten teşekkür ederiz.

Delegasyonumuz Türkiye halklarının insanlık tarihinin mahkûm ettiği faşizmin pençesinde inlediği böylesi bir dönemde kardeş öğretmen örgütlerini, uluslararası kuruluşları bilgilendirmek, onlardan destek ve dayanışma istemekten büyük mutluluk duymaktadır. Konferansta faşizmin mahkûm edileceğine; Türkiye halklarıyla ve eğitim emekçileriyle her türlü maddi, manevi dayanışmaya girileceğine inancımız tamdır.

Değerli meslektaşlarım, Bilindiği gibi Türkiye'de beş general, 12 Eylül günü bir askeri darbe düzenleyerek zaten son derece kısıtlı olan demok-rasiye son verdiler.

Faşist feneraller çetesini iş başına getiren güçler; emperyalistler ve tekelci Türkiye burjuvazisidir.

Cunta daha ilk günden mevcut anayasayı fesh ettiğini açıkladı. Parlamento, siyasi partileri, DİSK'i ve demokratik kitle örgütlerini kapattı. Grev ve toplu sözleşme hakkını yasakladı. Basın ve yayın özgürlüğünü yok etti. Sözde "terörü önleme" demaçojisiyle yönetime el koyduğunu ilan eden cunta, terörün asıl kaynağı olan faşist örgütlere pek dokunmazken teröre karşı olan işçi sınıfı örgütlerine azgınca saldırı. Yüzbinin üstünde insanı tutuklayarak, binlercesini işkenceden geçirdi. Yüzü aşkın yurtsever işkencede can verdi, yüzlercesi sakat kaldı. Güvenlik görevlileri kaçak yakalama bahanesi ile çok sayıda insanı kurşuna dizdi.

(Devamı 11. sayfada)

tılmasında kazanılan başarılar açıktır ki, umudunu "cun-ta içindeki çelişkilere" bağ-layıp bekleyenlerin değil, ona karşı kararlı bir şekil-de mücadele edenlerin çaba-larının bir sonucudur.

Aşağıda Uluslararası Hür Öğretmen Sendikaları Federe-rasyonu (IFFTU)'nun Türkiye üzerine İngilizce olarak ya-yınladığı bültenin kısa bir özetini yayınlıyoruz.

6-10 Nisan 1981 tarihle-rinde Türkiye'yi ziyaret eden ve UHÖSF'nu temsilen GEW'den Steffan Welzel'in de içinde yer aldığı UHİSF dele-gasyonu, ziyaret sonunda şu sonucu varıyor:

"1970'den beri Türkiye'de yaygınlaşan terör, insan ve sendikal hakların yok edil-mesi pahasına kontrol altına alınmıştır. Gerçekten de bu

sonucusuna artık hiç aldırılmamaktadır. Tahminlere göre bu durum daha yıllarca süreceğe benzemektedir."

SENDİKAL HAKLAR YOK EDİLMİŞTİR

Ziyaret sırasında her seviyede sürdürülen tartışma-lardan, bugün Türkiye'de sendikal hakların olmadığı açık-ça ortaya çıkmıştır. Kanun-lara uygun olarak kurulan DİSK gibi sendikalar kapatılmış ve şu anda hapiste bulunan liderlerinin yerine yetkililer tarafından atanan "kamu idarecileri" yerleştirilmiştir.

TAMAMEN KEYFİ BİR ORTAM

Tutuklulara kendileriyle ilgili suçlamalar üzerine bilgi verilmemektedir, ya da suçlamalar "terörist grup-

larla bağlantı", Enternasyo-nal'i söyleme, 1 Mayıs kut-lamalarına katılma gibi çok müphemdir.

Savunma avukatları müvek-killeri ile sadece 15 gün-de bir ve savunmanın hazır-lanmasını madden imkansız-laştırılan koşullarda görüşe-bilmektedir; 60 kadar tutuk-lu aynı anda cezaevi avlu-sunda ve ziyaretçilerden 4 metre uzaklıkta bulunan ay-rıca askerler tarafından gö-zetilen bölmelerde toplan-maktadırlar.

Mahkeme sorgulamaları sık aralıklarla yapılmakta, sor-gulama tarihleri avukatlara bildirilmemektedir ve bazen on-lar kovuşturmanın sürdürül-mesinden haberdar bile edil-memektedirler.

Tutuklular 90 gün süreyle bir suçlama olmaksızın tu-

tulmakta ve bu süreler yasa-daki boşluklar kullanılarak daha da uzatılmaktadır.

İstanbul işgal altındaki bir şehire benzemektedir. Heryerde askerler vardır. Bunlar otomatik silahlar ta-şımakta ve bir şüpheli du-rumda ateş etmeye hazır ola-rak parmaklarını tetikte tut-maktadırlar. Kamu taşıma ara-çlarını sürekli kontrol altında tutmaktadırlar. Sık sık otobüsleri durdurup, yol-cuları yola indirmek, ara-makta, kimliklerini kontrol etmektedirler.

Heyetin görüştüğü avukat-lar, politikacılar ve sendi-kacılar İstanbul'daki askeri yetkililerin darbeyi daha iyi hazırlayabilmek ve 12 Ey-lül 1980'de iktidarı ele ge-çirmek için kasti olarak (Devamı 11. sayfada)

graf Çekildi

K yöneticilerinden, DİSK GYK Üye-Temsilci Zeki AFSIZ, DİSK Tekstil in UYAR ve DİSK 7. Bölge Temsil-iği Yönetim Askeri Savcılığının ticisi için idam cezası talep et-irliği (DGB) Başkanı H. Oskar Vet-terdir.

ar Vetter,

alarında Genel Başkan Abdullah ışıklar'ın da bulunduğu 52 DİSK lebiyle Askeri Mahkemede dava a-00 DİSK yöneticisi, işyeri tem-rgilanmaktadır. Yine 15 gün önce endikası Başkanı Çetin Uygur iş-geçen süre boyunca kendisinden ardan beri işkence altında tutu- Çetin Uygur'un da hayatından

ı gelişmeleri protesto etmenizi, linde teşebbüste bulunmasını is-nizi harekete geçirerek DİSK'le si tutuklularla aktif dayanışma dikacılığa, sendikalara ve tüm en bu caniyane uygulamalara kar-adına sizlerden beklemekteyiz.

la.

29 Haziran 1981

DİSK'le İşması

nek üzere Türkiye'nin Bonn'daki krat sendikacıların keyfi olarak marlarına acilen son verilmesini gönderdi. DGB Başkanı Heinz O. anbul Sıkıyönetim Savcılığının, e 51 sendikacı arkadaşı hakkında tle kınadı.

Baştürk ve onunla birlikte yargı-ince yıllardan beri yurtsever ve ini ve onlara yöneltilen vatana r itham olduğunu belirtmiştir. kümetten, Türkiye'deki haksız-Ortak Pazar ve NATO çerçevesinde girişimlerde bulunulmasının tan-seyi Başkanlığı'na DGB'nin, in-rini hergün çiğneyen bir hüküme-sini kabul edilemez olarak bul-maktadır.

Abdullah Baştürk'ün 1 Mayıs Savunması

Bütün dünyada 1 Mayıs eme-ğin bayramı olarak kutlanır. İşçilerin uluslararası bir-lik, mücadele ve dayanışma günüdür.

21 Mayıs 1979 tarihinde İstanbul Sıkıyönetim Komu-tanlığı Askeri Mahkemesinin 979/730 esas sayılı dosyası-nın duruşmasında belirttiğim gibi "Bu günün işçi sınıfı için ekonomik ve demokratik hakları elde etme mücadele-sinde tarihsel bir anlamı vardır. Bu anlama dayalı ola-rak tüm dünya işçileri ül-kerinde uygulanan rejimin niteliği ne olursa olsun her yılın 1 Mayıs'ında bayramla-rını kutlama bilincini sü-rekli olarak yaşatmışlar ve bayramlarını kutlamışlardır"

"1 Mayıs'ı kutlamak DİSK'in temel görevleri arasındadır. 1 Mayıs'ı kutlamak genel olarak demokratik hak ve özgürlüklerimizi korumak ve genişletme mücadelemizin bir parçasıdır. Özel olarak da anatüzüğün ve genel kurulla-rımızın bizlere yüklemiş oldu-ğu bir görevdir. Ekonomik-demokratik hakları korumak DİSK'in ne denli görevi ise 1 Mayıs'ı kutlamak da o den-li temel bir görevidir."

Bu gerçek Türkiye'nin de üyesi olduğu Birleşmiş Mil-letler bünyesinde Uluslara-rası Çalışma Örgütü İLO'nun sendikal özgürlükler komite-since yıllarca önce alınan aşağıdaki kararlar da perçin-lenmiştir.

"Açık hava toplantıları, özellikle 1 Mayıs günü vesileyle düzenlenecek top-lantılar, sendikal hakların önemli bir yönüdür."

"Temel sendika hakkı olan toplantı ve gösteri yürüyüş-leri keyfi nedenlerle reddedilmektedir."

İşte bu anlayış içinde DİSK Yürütme Kurulu geçmiş yıl-larda olduğu gibi Şubat 1980 de 1 Mayıs 1980 kutlaması ha-zırlıklarına girişmiştir. DİSK Yürütme Kurulu 15 Mart 1980 de 1 Mayıs 1980'nin İS-TANBUL, ANKARA, İZMİR, TRABZON, BİTLİS ve MERSİN'de DİSK'in önderliğinde kutlanmasına ka-rar vermiş, bu amaçla yasal başvurular yerine getiril-miştir.

Baştürk çeşitli anti-demok-ratik engellemeler nedeniyle sadece Mersin ilinde - o da Daniştay kararıyla- 1 Mayıs gösterilerini yapma imkanı elde edildiğini belirttiikten sonra, savunmasına şöyle de-vam ediyor.

1 Mayıs bütün dünya işçi-lerinin, emekçilerin bayramıdır. Ve bu bayram rejimi ne olursa olsun tüm dünya işçi-lerince kutlanmaktadır, ya-şanmaktadır. Bir çok Batılı ülkede devlet başkanları, baş-bakanlar 1 Mayıs toplantıla-rına katılmakta, konuşmalar yapmakta, emekçilerin bayramını kutlamaktadır. Örneğin son 1 Mayıs bayramında Fed-ral Almanya Başbakanı HELMUT SCHMİDT Almanya'da işçilerin yoğun olduğu bir kentte 1 Ma-yıs konuşması yapmıştır.

Ancak 1 Mayıslar öteden beri Türkiye'de siyasi iktidar-larca emekçilere gözdağı ve-rilecek günler olarak yorum-lanmıştır. 1 Mayıs 1976 daki bir tek olayın görülmediği görkemli kutlamadan sonra 1 Mayıs 1977 de dışardan ateş açılarak bir katliam gerçek-leştirilmiş ve 36 yurttaşımız katledilmiştir. Ancak bu katliamın canileri hâlâ bulu-namamıştır.

Bugün DİSK yönetici ve ü-yeleri yargılanmaktadır. An-

cak hemen şunu belirteyim ki, DİSK'in ya da yöneticile-rinin burda ya da başka da-valarla yargılanmak isten-mesi yıllardır sadece kendi çıkarlarını ön planda tutan egemen çevrelerin ve onla-rın güdümündeki gerici ba-sının sendika ve toplu söz-leşme, grev yasalarında ya-pılmasını istedikleri geri-ye doğru değişiklikler için gösterdikleri gerekçe-lerle çakışmaktadır. DİSK'in yargılanmak ve de mahkûm edilmek istenmesi, gerçekte Türkiye'de sendikal hak-ların kısıtlanmasını iste-yenlerin amacına uygun dü-şecektir.

DİSK'in yasa dışı grev ya da direniş biçiminde, ne de başka türlerde bu günü kadar yasa dışı hiçbir eylemi ol-mamıştır. DİSK Anayasa'daki tüm demokratik hakları en son noktasına kadar uygula-ma bilincinin ürünüdür. Ve DİSK Anayasa'ya dayalı baş-ruş ve eylemleri sonucudur ki, gerek Türkiye'de ve ge-rekse dünya çapında geniş bir desteğe sahip olmuştur.

Başkanı ve üyesi olmanın onur ve kıvanç duyduğum DİSK'in temsilci ve üyelerinin iddianamedeki suçlarla suç-lanmaları mümkün değildir.

DİSK, işçilerin demokra-tik, bağımsız, ekonomik sınıf ve kitle örgütüdür. DİSK kurulduğu günden beri demok-rasinin, demokratik hak ve özgürlüklerin şaşmaz savunu-cusu olmuştur.

Biz bu güne kadar sürekli olarak örgütlenme özgürlüğü-nü, sendika seçme özgürlüğü-nü, çalışma özgürlüğünü, toplu sözleşme özgürlüğünü, grev özgürlüğünü, kamu öz-gürlükleri ile işçi özgür- (Devamı 10. sayfada)

DİSK ve TÖB-DER Yöneticilerinin Ortak Basın Açıklaması

Federal Almanya'da bulunan DİSK ve TÖB-DER yöneticilerinin DİSK davası ve son gelişmelere ilişkin basına, sendikalara ve demokrat kamuoyuna ortak açıklaması.

Faşist cunta, 12 Eylül'de yönetime el koyduğundan bu yana, "terörü ve kardeş kavgasını önlemek" için buna mecbur kaldığını ve bunun için çaba harcadığını yoğun bir biçimde propaganda ederek iç ve dış kamuoyunu aldatmaya çalıştı, çalışıyor. Bunun bir yalan olduğunu Türkiye emekçi halkları da, dünyadaki tüm ilerici insanlar da çok iyi biliyorlar. DİSK davası bunu bir kez daha kanıtlamış ve kendilerini sevimli(!) göstermeye çalışan generallerin demokrasi anlayışını(!) tartışmasız bir şekilde sergilemiştir.

Bilindiği gibi cunta, terörist eylemlere karıştığı gerekçesiyle DİSK'i kapatmıştı. Oysa tam tersine DİSK, terörün hedef seçtiği bir örgüttü; pek çok üye ve yöneticisini teröre kurban verdi. Cunta şimdi de, DİSK'in geçmişteki yasal çalışmalarını, demokratik mücadelesini, 1 Mayıs bayramını kutlamasını, 2 saatlik genel grev vb. eylemlerini gerekçe göstererek aralarında Genel Başkan Abdullah Baştürk'ün de bulunduğu 52 DİSK üst yöneticisini idam talebiyle, ayrıca binlerce yönetici, işyeri temsilcisi ve üyesinde ağır-ceza talebiyle yargılamaktadır.

Cunta, aynı gerekçelerle TÖB-DER'i kapattı. Ele geçirdiği yöneticilerini ve binlerce üyesini tutukladı. Ve ağır-ceza talebiyle yargılıyor.

Bugün ülkede 100.000 siyasi tutuklu var. İşkence çarklarında şimdiye

dek 100 dolayında insan can verdi, binlerce kişi sakatlandı. Tek tek idam kararları infaz edilirken, idamla yargılananların sayısı 1000'i buluyor. Savunma hakkı tümüyle ortadan kaldırıldı. İşçi sınıfına, emekçi halk güçlerine ve bu arada Kürt halkına uygulanan baskı, sömürü ve zulüm akıl almaz boyutlara vardırıldı.

Sayın basın mensupları, Kardeş sendikalar, İlerici-demokrat yazarlar,

İnsan haklarından yana olan kişi ve kuruluşlar, Türkiye emekçi halklarının başına çöken faşist cuntanın yaptıklarını tek tek saymak, elbette olanaksızdır. Ancak şu bir gerçek ki, Türkiye'de en basit insan hak ve özgürlüklerinin varlığından söz etmek mümkün değildir.

Bunun için:

.Türkiye işçi sınıfıyla, DİSK'le dayanışma sesinizi yükseltmenizi istiyoruz.

.Bir insanlık suçu olan idamların engellenmesi, işkencelere son verilmesi, insan hak ve özgürlüklerinin korunması, DİSK yöneticileri ve tüm siyasi tutukluların serbest bırakılması için, faşist cuntaya baskı yapmanızı, o'nu teşhir etmenizi istiyoruz.

.Türkiye'de demokrasiye geçiş için sağlanacak desteğin, onu katleden cuntaya değil, Türkiye halklarına, özgürlük ve demokrasi güçlerine verilmesi için aktif bir çaba içine girmenizi istiyoruz. Çünkü cuntayı daha çok cinayet işlemekten, daha çok kan dökmekten alıkoyacak şey, dünya kamuoyunda ona karşı daha açık, daha tutarlı bir tavır alınmasıdır.

DİSK yöneticileri

Yaşar Arıkan
DİSK GYK Üyesi

Zeki Adsız
DİSK 10. Bölge Temsilcisi

Aydın Yeşilyurt
DİSK 7. BÖLGE Temsilcisi

Selahattin Uyar
Tekstil Sendikası Başkan Vekili

TÖB-DER yöneticileri

Gültekin Gazioğlu
TÖB-DER Genel Başkanı

Ayhan Kutlay
TÖB-DER Gen. Bşk. Yardımcısı

Mehmet Yalçın
TÖB-DER GYK Üyesi

Ali Kemal Yaylı
TÖB-DER GYK Üyesi

GEW'nin DİSK ve TÖB-DER'le Dayanışması

DGB'ye bağlı Eğitim ve Bilim Sendikası (GEW), İstanbul Sıkıyönetim Askeri Savcısının DİSK Başkanı Abdullah Baştürk ve 51 arkadaşı için idam cezası talep etmesi üzerine, F.Almanya Başbakanı Helmut Schmidt'e, Dışişleri Bakanı Hans-Dietrich Genscher ve Federal Parlamentodaki parti başkanlarına gönderdiği yazıda, Sıkıyönetim savcılığının iddianamesine değindikten sonra şunları söylemiştir.

"Bu Batı ittifakı içerisindeki bir ülkede serbest sendikal faaliyet haklarının ve demokratik vatandaş haklarının hayata geçirilmesi tamamen kanun dışı bir davranış haline getirilerek, ölüm cezasıyla tehdit ediliyor demektir.

UHSF Genel Sekreteri Otto Kersten başkanlığındaki bir delegasyon Nisan 1981 başlarında Türkiye'yi ziyaret etmiş ve yasaklanan parti ve sendikaların temsilcileriyle görüşmüştü. Delegasyon bu ziyaretinde Türkiye'de sendikal hakların ve insan hakla-

rının çiğnendiğine dair oldukça keskin deliller edinmiştir. Ve bütün bunlarla terörü yaratanları takip etmek ve cezalandırmak amacını gütmemektedir. Binlerce sendikacı ile yasaklanan demokratik parti ve grupların temsilci ve üyeleri herhangi bir suç isnadı yapılmaksızın belirsiz bir süre hapishanelerde tutuluyorlar ve bazılarına işkence yapılıyor. Tutukluların ailelerinin ve yakınlarının maddi geçim imkanları ellerinden alınmıştır. Bu durum özellikle büyük öğretmen örgütü TÖB-DER'in yöneticileri için geçerlidir. Yüzlerce Türk vatandaşı, keyfi tutuklama ve suç isnatlarından kurtulmak amacıyla yurt dışına çıktıkları için vatandaşlıktan atıldılar ve mallarına el konuldu.

Türk askeri hükümetinin bu yaptıkları karşısında GEW yönetimi adına sizden bütün politik etkinizi Türkiye'deki devlet takibatı altında olan ve hayatları tehdit edilen insanlara yardım etmek için kullanmanızı rica ederim."

Ortak Bildiri

YAŞASIN 15-16 HAZİRAN

Bundan 11 yıl önce 15-16 Haziran 1970 yılında yüzbinlerce işçi Türkiye'nin her yöresinden İstanbul'a aktı. Bir yandan ekonomik ve siyasal bunalım, öte yandan giderek gelişen işçi sınıfı ve emekçi halk hareketi, tekelleri sermayeyi tam anlamıyla bir kısıkağın içine almıştı.

Zaten demokratik hiçbir hakka tahammülü olmayan egemen güçler kısıtli olan demokrasiye ortadan kaldırmak için hazırlıklar yapıyorlardı. Bu konuda en önemli girişim 274-275 sayılı sendikalar yasasında yapılacak değişikliklerle işçi sınıfının ileri sendikal hareketinin gelişmesinin engellenmesiydi.

Egemen güçler böylece kendi bunalımlarını işçi sınıfının sırtına yıkarken, öte yandan kendileri için içacı olmayan demokratik gelişmeyi durdurmayı umuyorlardı.

Ancak işçi sınıfımız 15-16 Haziran'da egemen sınıfların karşısına dikilerek kazanılmış demokratik hakların geri verilmeyeceğini bu yiğit direnişi ile somut olarak göstermiştir.

Bu direniş demokrasi mücadelesinde işçi sınıfının öncülüğünün somutlanmasıydı. Demokratik hak ve özgürlükle-

rin ancak onlara sahip çıkılarak, geliştirilmeleri için mücadele edilerek yaşama geçirilebileceğinin somut göstergesiydi.

15-16 Haziran'da işçi sınıfımız siyasal talepler ileri sürerek öne atıldı, kendi kendini örgütledi ve yönlendirdi, sonuçlarına yine kendisi sahip çıktı.

İlk kez siyasi bir hedef etrafında birleşip direnenek "kendisi için sınıf" olma yolunda emin adımlarla ilerlediğini gösterdi

İşçi sınıfının büyük ölçüde kendiliğinden gelişip büyük boyutlara varan direnişi, demokratik toplumsal muhalefetin diğer kesimleri için de örnek bir mücadele oldu.

İşçiler, emekçiler, kardeşler!

Bugünde her yıl olduğu gibi, askeri faşist diktatörlüğün kanlı çizmesi altında, işçi sınıfımızın şanlı 15-16 Haziran direnişi kutlanmaktadır. Eskiden olduğu gibi kazanılmış hakların geri verilmesine göz yummayan işçi sınıfı, bugünde tüm elinden alınmış haklarını geri almak için mücadelesini sürdürecektir, faşizmi er geç tarihin çöplüğüne atacaktır.

YAŞASIN 15-16 HAZİRAN!

RÖPORTAJ

İşçi Sınıfının Kaybedecek 5 Dakikası Bile Yoktur

Ben F. Almanya'ya geleli tam 11 yıl oluyor. Bu sene-lerin 8 yılı Münih şenrinde-ki BMW (Bayerische Motor Werkschaft) fabrikasında ça-lışma ile geçti. Kendim elli yaşındayım. Burada ailemle beraber yaşamkatayım. Çeki-necek bir yanı olmadığından söyleyeyim: 25 metrekairelik yerde 5 kişi yatıp kalkmak-tayız.

Yukarıda BMW'de çalıştığı-mı söyledim. Bu yazı da BMW ile ilgili olacaktır. Ben BMW fabrikasına 1972 yılında işe girmek için müracatta bu-lundum. Müracaatım sonucu beni güzellene kontrol etti-ler ve çalışabilirim diye de rapor verdiler.

Bu durum böylece 8 yıl de-vam etti. 8 senelik çalışmam sonucunda bay patron beni bir çıkış belgesiyle "müka-fatlandırdı". Oysa ben böyle bir mükafatnameyi kabul ede-mezdim. Çıkış belgesinde şun-lar yazılıydı: "Sayın Hasan Dayı, hastalığınızın uzun süreceği nedeni ile yerini-zin boş kalmaması için geçi-ci olarak yerinizi doldurduk ve bu demektir ki çıkışınızı vermiş bulunmaktayız. İşte bu yüzden size Alman kanun-larına göre 2500.-DM tazmi-nat ödeyeceğiz. Şunu da iyi niyetlilikle belirtelim;Has-talığınız geçtiği zaman tekrar fabrikamıza iş almak için müracat edebilirsiniz". Evet ben 29.5.1980 tarihinde has-tahaneye " TÜBERKÜLOZDAN " (Gesuntheitsamt) eliyle yar-tırılmışım. Şimdi soruyo-rum. Biz işçiler hasta oldu-ğumuzda, fabrika tarafından o işçiye çıkış verilebilir mi? Ve bu madde Alman kanun-larının hangi bölümünde geç-mektedir? Böyle bir haksız-lığa hiç tahammül edilemez-di.

BMW çıkışımı vermişti, bu yüzden bana ne kadar efendi, ne kadar namuslu görünürse görünsün, artık bu uzlaşmaz çelişkiye boyun eğilemezdi. Çünkü, Alman işçi sınıfının yıllardır kanları ve canları pahasına vermiş oldukları mücadeleleri sonucu elde et-miş oldukları hakları koru-mak ve geliştirmek için her işçi kendi sınıfının yanında yer almalıdır. Ve yine soru-yorum: Ben BMW'ye girdiğimde elli yaşında mıydım? Ve yine BMW'ye girerken hasta mı-ydım? Hayır, bu özelliklerin hiç birini taşıyıyordum. K1-

sacası ben BMW'de hasta ol-muştum. Şurayı da belirte-yim: Çıkışım bana geldiği gün hemen Sosyal Mahkemeye başvurmuştum.

Mahkeme bir iki derken le-hime karar aldı. Mahkemeye sendikanın IG-METAL vasıta-sıyla başvurmuştum.

Bu konuda sendikam bir hay-lı çaba gösterdi.

Bu olay bana şunu öğretti: İşçi sınıfı olarak kaybede-cek 5 dakikamızın bile olma-dığını ve olamayacağını.

Mahkemenin kararı lehime olduğundan, bana işe başla-mam için bildirilen gün ve saatte iş yerinde bulundum. Fakat, mahkemenin kararları-nı dahi çığneyen BMW yetki-lileri -ki mahkeme bittiği halde- beni tutup bürolarına sokmaları ve orada zorla üs-tümden BMW'ye ait kimlik kar-tım vs. şeyleri almaları vermediğim takdirde polise bildirip içeri soygun yapma-ya girmiş olduğumu bildire-ceklerini söylemeleri bir tesadüf değildir. Aksine on-ların sınıfsal yapısıdır bu. Ama onların bu iğrenç saldı-rıları sökmeydi.

Bana 2500.-DM sunan bu be-yefendilerin hesabı bitme-miştir. Evet kapitalistlerle uzlaşmaz çelişkilerimiz var-dır. İşte bu çelişkilerin nereden kaynaklandığını ve bir avuç para babasına karşı nasıl mücadele verileceğini bilim bize gösteriyor. Bura-da şunu vurgulamakta yarar görüyorum. Hiç kimse bireysel olarak sınıf düşmanları-mıza karşı tutarlı bir müca-dele yürütemez, bilimimiz de bunu bize böyle öğretmez. An-cak, sınıf olarak görevleri-mizi sınıf bilinçli örgütle-rimizde sürdürmeliyiz. Ve bunun içindir ki, örgütleri-mize mutlaka sahip çıkmalı-ız.

Münih'ten bir işçi

EĞİTİM KÖŞESİ

SOSYAL SINIF NEDİR?

Yurdumuzda, yaşayışları, toplumdaki durumları, çalış-ma hayatındaki yerleri, düşünceleri ve ÇIKARLARI FARKLI toplum kesimleri, SINIFLAR var.

Yurdumuzda küçük bir toplum kesimi, büyük bir çoğun-luğu çalıştırıyor. Onların ürettiklerine sahip çıkıyor.

Yani, yurdumuz bir yanda sömürenlerin, öte yanda sö-mürülenlerin, bir yanda çalıştıranların, öte yanda ça-lışanların bulunduğu bir ülke

İçinde yaşadığımız toplumda insanların,

- YAŞAMA BİÇİMLERİ, yani yemekleri, giyimleri, barın-maları, ihtiyaçları, ilaçtan, doktordan, hastaneden, o-kuldan, eğlenceden yararlanma imkanları birbirinden farklı...

- ÇALIŞMA BİÇİMLERİ ve iş hayatındaki yerleri, rolle-ri birbirinden farklı...

- TOPLUMUN ZENGİNLİKLERİNDEN ALDIKLARI PAY birbirin-den farklı...

- Özlemleri ve ÇIKARLARI birbirinden farklı...

- Ve bütün bunların sonucu olarak, DÜŞÜNCE BİÇİMLERİ, görüşleri, dünyaya bakışları, olayları değerlendiriş-leri birbirinden farklı...

Bazılarımız fabrikada işçi olarak çalışıyoruz. Yaşa-mamız, düşüncelerimiz, çalışma biçimimiz, her şeyimiz fabrika patronundan farklı. Patron ve biz, yani patron ve işçiler iki AYRI SINIFTANIZ.

Şöyle düşünürümüz vardır: "Patron lüks bir daire-de oturuyor. Otomobili var, en iyi yiyeceklerden doya-sıya yiyor, iyi giyiniyor, çocuklarını okutuyor, eğle-niyor. Param olsa ben de yapabilirim bütün bunları"... İşte bütün mesele burada. Neden sadece sen çalıştığın halde, senin paran, servetin, imkanın olmuyor da, pat-ronun oluyor?

Ya da diyelim ki, ağanın tarlasında çalışıyorsun. Ağa iyi yiyor, iyi yaşıyor..."Benim de param olsa ağa gibi yaşarım" diyebilirsin. Ama gün doğumundan, gün batımı-na kadar çalıştığın halde neden karnını güç doyuruyor-sun? ÇÜNKO,

- Patron fabrikanın, makinelerin, yani bizim çalıştı-ğımız işyerinin sahibidir.

- Ağa, çift sürdüğümüz, ekip biçtiğimiz tarlanın, top-rağın sahibidir.

- Patron ve ağa ÜRETİM ARAÇLARININ ÖZEL MÜLKİYETİNE sahiptirler. İşçinin, ırgatın böyle bir mülkiyeti yoktur.

- Fabrika patronun özel mülküdür. Toprak ağanın ya da tarım kapitalistinin özel mülküdür.

O HALDE SINIF NEDİR?

- Üretim araçlarının mülkiyeti karşısındaki durumlara,

- Üretimin, işin yapılışı sırasındaki yerlerine,

- Ürünlerden aldıkları paya göre ayrılan,

- Bütün bunların sonucunda, yaşayışları, düşünce ve a-maçları, ÇIKARLARI farklı olan insan gruplarıdır, top-lum bölükleridir...

Kişilerin şu veya bu sınıftan oldukları:

- Üretim araçlarına sahip olup olmadıklarına göre, ya-ni fabrikaların, toprakların, büyük mülklerin, bankaların gemilerin, madenlerin vb. sahibi olup olmadıklarına göre,

- Üretim yapılırken, işe nasıl katıldıklarına, yani patron olarak mı, işçi olarak mı, çalışan olarak mı, ça-lıştıran olarak mı katıldıklarına göre,

- Üretilen ürünlerden, toplumun tüm zenginliklerinden ne kadar pay aldıklarına, yani kendilerine, bir ekme-k mi, yoksa en alısından sofralar mı, bir gecekondu veya kötü bir dam mı, yoksa lüks bir villa mı, yoksulluk mu, zenginlik mi düştüğüne göre,

Ve tüm yaşayışları, düşünce biçimleri, davranışları-na göre ayrılır.

BASİT BİR DEMAGOJİ

(Baştarafı 2. sayfada)

na, eski siyasal rejimi savunmaksızın da karşı çıkılabılır. Çıkmalıdır. Hatta, demokrasi düşmanlarına karşı eski siyasal rejimin savunulacak kurumları ve işleyiş biçimleri sanıldığından fazladır. Generaller istiyor diye, terörden korku sürüyor diye, uğruna yıllardır bunca kurban verdiğimiz demokratik haklarımızın boğazlanmasına razı olamayız.

Eğer demokrasi istiyorsak ve bunda samimi isek, cuntanın ilk karşı çıkacağımız uygulaması siyaset yasaklığı olmalıdır. Zaten işçi sınıfının politik mücadelesine ve örgütlenmesine set çekmek faşizmin elinden gelmez. O halde hedefimiz, demokratik mevzilerde siyaset yapma hakkımızı savunmak olmalıdır.

A.BASTÜRK'ÜN...

(Baştarafı 7. sayfada)

lüklerinin uyumunu, en geniş sendikal hakları savunduk. Yine de savunacağız. İnsan Halkarı Evrensel Bildirgesinin, Avrupa Sosyal Bildirgesinin, ILO'nun ilkelerini savunduk yine de savunacağız.

Sendikal hak ve özgürlüklerin kısıtlandığı bir yerde insan hak ve özgürlükleri de kısıtlanmış demektir.

FİSE 12. GENEL KURUL KARARLARI

(Baştarafı 6. sayfada)

●Konferans, birçok ülkede demokratik, sendikal hak ve özgürlüklerden yoksun olan öğretmenlerin bu hakları için verdikleri mücadelede yanlarında olduğunu belirtir. Ayrıca gerek ulusal gerekse uluslararası düzeyde öğretmenlerin tüm sendikal, grev ve insani hak ve özgürlüklerini kullanabilmelerini talep eder.

●Konferans, tüm ülkelerdeki öğretmenlerin maddi ve mesleki taleplerini yerine getirmek için, meslek yasasına, baskılara ve hakir görülmeye karşı verdikleri mücadeleyi ve yaptıkları eylemleri destekler.

●Konferans, eğitim emekçileriyle ilgili anlaşma ve tavsiyelerin uygulamaya konulması için Uluslararası Çalışma Örgütü ILO ile UNESCO nun denetlemelerini sürdürmesini, bu kararlara hükümet ve işverenler tarafından saygı gösterilmesi için baskılarını artırmalarını ister.

●Tüm dünya ülkelerindeki halkların, emekçilerin, memur ve öğretmenlerin her türlü demokratik hak ve özgürlüklerin sağlanması için yi-

Generaller ülkemizi ABD'nin...

(Baştarafı 2. sayfada)

rütülüyor. Güvenlik Konseyi üyelerinden Şahinkaya ve Celasun, ABD'yi peşpeşe ziyaret ettiler. Haziran ayı ortalarında da savunma bakanı Bayülken Pentagon'un konduğu olarak Amerika'ya gitti. Bu gizli ilişkilerin Ortadoğu' da Türkiye'ye yeni bir rol yüklemeye ihtimali mevcuttur.

Darbecilerin başı Evren her fırsatta bu role hazır olduklarını belirtiyor. Hatta o kadar ki, Pentagon'un yazdığı senaryoda fiğüran olmaktan korkup başrollerden birini talep ediyor.

Evren Batıya "Sizin için çok önemliyiz. Bize ekonomik yardım edin de gerisine karışmayın" mesajını yollarken inandırıcı olabilmek için içerde halka karşı uyguladığı baskıları artırıyor. Dünya demokratik kamuoyuna karşı "gidici" oldukları genel imajını yaratmaya çalışan yönetim ABD ile ilişkilerinde ve özel politikalarında "kalıcı" bir iktidar gibi davranmaktan kaçınıyor.

Batı'nın generalleri bütün ilgisiz kalması mümkün olamaz. ABD yönetimi Ankara'daki iktidarı kısıvrak yakalamıştır. Ama bir açmazda yakalanmıştır. Eskiden ABD hesabına bölgede görevler yüklenmek işbirlikçi iktidarlar için kolayca mümkün

olurken, bugün bunun riski bir hayli artmıştır. Bu riski göze alabilen iktidarlar ABD'nin ekonomik ve askeri yardımına mazhar olabileceklerdir. Türkiye'deki cunta yönetimi bu yardımı hakettiğini göstermek için, sivil iktidarlara göre kat be kat daha fazla, komşularına karşı düşmanca davranabilir, ABD ile imzalanmış olan savunma işbirliği anlaşmasını en geniş biçimde uygulayabilir.

Askeri yüzüyle ABD senaryosundaki rolünü ezberlemeye çalışan faşist cunta, sivil uzantılarıyla da aynı zamanda bölgede tecrit olmamak için çabalamaktadır. Şimdilik bir arada yürür gibi görünen bu ikiyüzlü politika, yakında cuntanın ayaklarına dolacaktır. Çünkü Ortadoğu, nüansları bile belirleyici etkinliğe ulaştıracak kadar hassas bir ortam haline gelmiştir.

Ülkemizde politik faaliyetler, demokratik hareketler, en temel insani talepler yanında barış davasını savunmak bile yasaklanmıştır. Barıştan yana kalem oynatan, bölgemizde dostluk ve işbirliğini savunan bir avuç aydına ve yazara da sürekli gözdağı verilmektedir. Barışın yasallığı kalmamıştır. Halkımız cunta tarafından

militer düşüncelere alıştırmak, soven hislere sürüklenmek, fetihçilik hayaliyle donatılmak istenmektedir. MHP'yi suçlar görünen generallerin ırkçılığa varan uygulamaları, mazlum Kürt halkı üzerindeki dehşet verici opareyonları, sağcı-faşist sivil güçlerle bütünleşen Suriye, FKÖ, İran ve tabii Sovyetler Birliği düşmanlığı...Bütün bunlar, kökleşmiş barış sevgisini zayıflatmak, ABD'nin gerginlik politikasına katılmak ve katkıda bulunmak, dikkatleri sosyal çelişkilerden saptırmak içindir.

Ortadoğu'da yerel çatışmalar başlamıştır. Bunlar biraz daha yayılabilir. Bu nedenle bütün bölge hükümetleri barış ve savaştan birini tercih etmek zorunda kalacaklardır. Ya bölge halklarından, ya da ABD saldırganlığından, İsrail çıbanından yana olacaklardır. Askeri cunta, baştanberi barış düşmanlığı yolunu seçmiştir. Bu yol, ABD'nin yanbaşında olmadık maceralara katılmaya kadar gider. Hersev cuntanın buna hazırlandığını gösteriyor. Ama yine bu yol faşizmi bilinen akibetine biraz daha erken sürükler.

Cunta ne isterse istesin, halkımız iş-ekmek-hürriyet ve barış istiyor.

ne eylem birliğinin ve dayanışmasının yapılması zorunludur.

●Çeşitli ülkelerde mücadele veren öğretmenlerin gerek duydukları maddi ve manevi desteği sağlamak için gösterilen dayanışma etkili bir araçtır. Söz konusu ülkelerin hükümetlerini sıkıştırmak, onları dünya kamuoyu önünde mahkûm etmek, bunun için kampanyalar sürdürmek, uluslararası örgütlerin desteğini sağlayarak onları izole etmek, ancak dayanışma ile mümkün olabilir.

●Maadi ve manevi sendikal dayanışmaya, öğretmen ve diğer emekçilerin uluslararası dayanışmasını örnek olarak gösterilebilir. Gelecekte bu tür dayanışmaları geliştirmek ve hayata geçirmek gerekir.

●Bu nedenle FİSE'nin 12. Genel Kurulu, dünyadaki öğretmen örgütlerini kendi ülkelerindeki öğretmenlerin ellerindeki olanakları kullanarak uluslararası dayanışma için harekete geçirmek, öğretmen ve örgütlerinin mücadelesi için mümkün olan maddi ve manevi desteği sağlamak amacıyla dayanışmaya çağırıyor.

●FİSE'nin 12. Genel Kuruluna katılanlar, öğretmenlerin ve diğer emekçilerin özgürlük, bağımsızlık, politik ve sosyal hakları, sendikal özgürlükleri ve maddi ve manevi çıkarılarının korunması için verdikleri mücadeleleri destekler.

●Kurula katılanlar ayrıca halkların kendi hakkını tayin etmesi, politik ve ekonomik bağımsızlık, enternasyonal monopol yöneticilerine karşı, sosyal ilerleme, halk kitlelerinin eğitim ve kültürü, okuma-yazmanın geliştirilmesi ve demokratik bir eğitimin uygulanması için verilen mücadeleleri destekler.

●Genel Kurul, dünyadaki tüm öğretmen ve örgütleri, emekçiler ve halkla birlikte her türlü halk katliamlarına, baskı ve diktatörlüğe, sömürgecilik ve yeni sömürgecilğe, ırk ayrımı ve ırkçılığın her türlü seklene, siyonizme, aynı zamanda yayılmacılığa başka ülke topraklarının işgaline ve halkların kendi kaderlerini tayin etme hakkının engellenmesine karşı mücadele eden öğretmen ve örgütleriyle dayanışmaya çağırıyor.

●Konferans, politik ve sendikal haklara sürekli baskı uygulayan ülkelerin, faşist, otoriter ve diktatör rejimlerine karşı mücadele veren öğretmen, emekçi ve örgütleriyle dayanışmaya çağırıyor.

●Konferans, dünyanın çeşitli bölgelerinde politik ve askeri gerginlik odaklarının yaratılmasını kınar. Silahlanma yarışına karşı olup, çeşitli ülkelere dayatılmış olan yabakçı askeri üstlerin kaldırılmasını ister. Varolan askeri paktlar çerçevesinde emperyalizm tarafından askeri güçlerin artırılması nedeniyle bölge halklarının tehlikeye atılmasını kınar. Ayrıca Basra Körfezi, Hint Okyanusu, Akdeniz ve Pasifik Okyanusunda, Güneydoğu Asya'da. Karibiklerde olduğu gibi Batı Avrupa'da yeni orta menzilli roketlerin yerleştirilmesi ve Nötrom Bombası gibi yeni kitlesel kıyım silahlarının yapımı gibi tahriklere dik-kati çeker. Yeni silahların yapımına ve dünyanın çeşitli bölgelerindeki yeni saldırı üstleri ve gerilim odaklarına karşı öğretmenlerin vermekte olduğu savaşı destekler.

TÖB-DER DELEGASYONUNUN FİSE...

(Baştarafı 6. sayfada)

Şu anda binin üstünde ilercici, demokrat, sosyalist idamla yargılanıyor. Hapishanelerde işkence, toplu dayak günlük yaşamın bir parçası. Hapishanede de faşizme direnen insanların direncini kırmak için ölüm hücreleri kurulmuş durumda. Yüzelliden fazla devrimci, faşizme teslim olmadığı için vatandaşlıktan çıkarıldı.

Türkiye Kürdistan'ında zulüm ve terör kat kat arttırıldı. Helikopterlerle, tanklarla köyler, kasabalar basılarak halka en barbar yöntemlerle işkence yapılıyor. Ana dilleri olan Kürtçeyi günlük yaşamda bile kullanmaları yasaklanmış dudumda.

Değerli meslektaşlarım, Faşist cuntanın en fazla saldırdığı kesimlerin başında sendikacılık ve sendikal özgürlükler gelmektedir. Cunta DİSK'i kapatarak mal varlığına el koydu. Yöneticilerinin tamamına yakını tutuklayarak pek çoğuna işkence yaptı.

Devleti, toplumu, eğitimi faşistleştirmek isteyen cunta TÖB-DER örgütlülüğünü de dağıtmak istemektedir. Çünkü:

●Türkiye'de en örgütlü kesimlerden birisi öğretmenlerdir. Altmış yıllık örgütlenme geleneği olan öğretmenlerin örgütü TÖB-DER 670 şubesi, 200.000 üyesiyle Türkiye'nin üçüncü büyüklükte kitle ve meslek örgütüdür.

●Aydan ve emekçi karakterleri nedeniyle öğretmenler bir yandan mesleki ve ekonomik hakları için mücadele yürütürken, diğer yandan da toplumun demokratikleştirilmesi için aktif bir mücadele yürütmüşlerdir.

●TÖB-DER, Türkiye'de öğretmenlerin sendikal hakları verilmediği için sendikal haklarına kavuşmak ve ırkçı-şoven-asimilasyoncu eğitim yerine biçimde ulusal özde emekçi halktan yana bir eğitim düzeninin kurulması için uğraş vermektedir.

●Geçmiş dönemde faşist tirmanışa karşı yiğitçe mücadele yürüten örgütlerden birisi de TÖB-DER'dir. Bu nedenle faşist odaklarca 200'ün üstünde üyesi öldürüldü, onbinlercesi gerici iktidar-

larca sürgün edildi.

●TÖB-DER, uluslararası planda emperyalizme, sömürgeciliğe, militarizme ve savaş kışkırtıcılığına karşı çıkararak barış, silahsızlanma ve detant politikasını benimsemiş, bu uğurda etkin bir mücadele yürütmüştür.

Yukarıdaki ilkeleri benimseyerek bu ilkeler doğrultusunda mücadele yürüttüğü için cunta TÖB-DER'i baş hedeflerinden biri olarak seçmiştir.

Bu baskı ve yıldırımların yanısıra cunta eğitimi faşistleştirmek için de yoğun bir çaba sarfediyor. Eğitim kurumlarının kilit noktalarına yönetici olarak emekli subaylar getirildi. Eğitim birimlerinin tümünde tam bir kışla disiplini uygulanıyor. Orta ve yüksek öğrenim kurumlarında her sınıf kapısında bir güvenlik görevlisi gözcülük yapıyor. Bazı okul binaları öğrenime kapatılarak hapishane haline getirildi. Birden fazla öğretmenin hangi nedenle olursa olsun aynı dilekçeye imza atması suç sayılıyor. Okullarda, basın ve yayın organlarında azgın bir ırkçılık ve şovenizm politikası sürdürülüyor. Öğrenciler her sabah derslere ırkçı marşlarla başlıyorlar.

Değerli meslektaşlarım, Türkiyeli demokrasi güçleri olarak bugünkü ağır koşullara rağmen gelecek için ümitsiz değiliz. Karşılaşacağımız güçlükler, çekeceğimiz acılar ne denli büyük olursa olsun zaferin halk güçlerinin olacağına olan inancımız tamdır. Bu mücadelede hiç kuşkusuz kardeş öğretmen örgütlerinin, insan hakları, barış ve demokrasi-den yana kişi ya da örgütlerin bizlerle maddi, manevi dayanışma göstermesi büyük önem taşımaktadır.

Gelecek güzel günler halklarımızındır.

KAHROLSUN FAŞİZM-EMPERYALİZM-ŞOVENİZM

YAŞASIN DÜNYA ÖĞRETMENLERİNİN BİRLİK-MÜCADELE VE DAYANIŞMASI

YAŞASIN DÜNYA ÖĞRETMENLERİNİN EĞİTİM-BİLİM VE KÜLTÜR UĞRUNA YÜRÜTTÜKLERİ ONURLU MÜCADELE

YAŞASIN FİSE

TÜRKİYE'DE KEYFİ İDARE VE ŞİDDET

(Baştarafı 7. sayfada)

darbeden önce teröristleri kışkırttıklarını itiraf etmişlerdir.

Fabrika düzeyinde işçilerin bağlı olduğu sendikalara hangisi olursa olsun hiç bir sendikal faaliyet izni verilmemektedir. Fabrikadaki sendika büroları mühürlenmiş durumdadır. Toplu sözleşme ve grevler yasaklanmıştır. DİSK'in hemen tüm görevlile-

ri ya hapiste, ya yeraltında ya da sürgündedir. 300'den fazlası İstanbul'da hapiste ve sayısı bilinmeyen bir kısmı ülkenin diğer yörelerinde tutulmaktadır. Hükümet DİSK'in mal varlığına ve gelirine el koyulmuştur.

Birçok rapora göre, DİSK'e ait binalar karşılıksız özel çıkar için kullanılmaktadır. Mesela, belediye işçileri

sendikası GENEL-İŞ'in Ege kıyısındaki geniş dinlenme merkezi bir Türk Turizm Bankasına 10 yıl süre için verilmiştir.

Diğer yandan işçi ücretlerinden sendika aidatları halen kesilmekte ve bu paralar DİSK'in hükümet tarafından atanan "idarecilerine" verilmektedir.

DİSK'teki görevliler darbeden bu yana ücretlerini alamamışlardır, fakat aynı zamanda işten çıkarılmadıkları için de yeni bir iş arayamamaktadırlar. Böylece tamamen arkadaş ya da akrabalarının yardımına muhtaç kalmışlardır.

TUTUKLULARA YAPILAN MUAMELE

Ülke çapında ve yerel bölgelerdeki tutukluların çoğunluğu darbeyi izleyen ilk günlerde tevkif edilmişlerdir. Avukatların ve yakınlarının söylediklerine göre, tutukluluklarının ilk on gününde neyle suçlandıklarını bilmeksizin ağır işkencelere uğramışlardır. Kullanılan metodlar elektrik akımı verme ve tecavülden, sahte idamlar, kişileri haftalarca uyanık kılmağa zorlamaya ve falakaya kadar uzanmaktadır. Tevkiflerinin ilk dört ayında tutukluların ne avukatları ne de aileleriyle görüşmelerine izin verilmemiş ve sağlıkları belirgin şekilde bozulmuştur.

Bazı tutuklular hastadır. İlaç gerektiğinde yakınları bunu herhangi bir parasal yardım olmaksızın piyasadan satın almak zorundadır. Hapiste hiçbir doktor bulunma-

maktadır. Ciddi hastalıklar da hasta bir hastahaneye ya da tıbbî yardımın mümkün olduğu başka hapishanelere nakledilmektedirler.

TUTUKLULARIN SAVUNMASI

Aralık sonuna kadar avukatların tutukluları görmesine izin verilmiyordu. Bu tarihten sonra bu görüşmeler, bir gardiyanın eşliğinde ve tutukluyla avukat arasında büyük bir mesafe olmak üzere ve de bir çeyrek saat için izin verildi. Avukatların ne tutuklulara karşı düzenlenen dava dosyalarını incelemelerine izin verilmekte ne de müvekkillerine yöneltilen özel suçlamalardan haberdar edilmektedir. DİSK'lileri parasız savunmak için Ankara ve İstanbul'dan yaklaşık 100 avukat gönüllü olmuşlardır. Bunların arasında Bülent Ecevit'in sosyal demokrat hükümetinde içişleri bakanlığı yapan Hasan Fehmi Güneş'de vardır.

VE ÖĞRETMENLER...?

Ülkenin en önemli öğretmen örgütü, 200.000 üyesi ile diğerlerinden çok değişik şekilde öğretmenleri temsil durumunda olan TÖB-DER'dir. Geçerli kanunlara göre kamu emekçileri olarak düşünölen öğretmenlerin sendikalar oluşturmalarına ya da ulusal veya uluslararası planda sendikal konfederasyonlara üye olmasına izin verilmemektedir.

Olayların başlangıcından bu yana TÖB-DER sağdan olsun soldan olsun terörün her tür-lüsüne açıkça karşı çıkmıştır.

Barış, yumuşama...

(milyon dolar olarak)
General Electric : 1347
Being : 1176
Mc Donnell Douglas: 2465

1955 yılından itibaren silah tekellerinin Vietnam savaşında kazançları:

(milyar dolar olarak)
Boeing : 16
Nort America : 14
United Aircraft : 12

ABD'nin askeri bütçesi:
1975: 85 milyar dolar
1980: 146 milyar dolar

Amerikan askeri bütçesi dünyada yapılan tüm askeri harcamaların üçte birinden fazladır.

Başlıca politikası yayılmacılık olan emperyalizmin ekonomisinde silahlanma ve militarizm çok önemli yer tutar. Varlıkları silahlanma yarışına bağlı olan emperyalist tekeller sürekli yerel

savaşları körükleyerek dünyanın birçok bölgesinde gerginliği diri tutmak ve böylece silah ticaretinde açık cazip pazarlar peşinde olmuşlardır. Yeni silahlanma yarışının kızıştırılması, silah ticaretini ve onunla beraber kârları da beraberinde getirmektedir.

Silah üretiminin getirdiği kâr, diğer normal üretimde elde edilen kârın %60-70 üzerindedir. Ayrıca, satın alınan silahların kısa sürede etkinliğini yitirdiği de düşünölmürse, tekellerin sömürü mekanizması ve bu alanda kazançları daha iyi anlaşılabilir. Emperyalist devletler halklarla alay edencesine, yeni silahların geliştirilmesi için araştırmalar yaparak devlet bütçesinin büyük bir kısmını savurganca harcıyorlar. Bunun en büyük yükünü ise emekçiler çekiyor. Silahlanma için harcanan paralar sosyal yardımların kesilmesi şeklinde sonunda gene emekçi halkın sırtından çıkmaktadır.

BARIŞ, YUMUŞAMA, SİLAHSIZLANMA (1)

Son zamanlarda "Barış, yumuşama ve silahsızlanma" politik arenasında daha da ön saflara çıkarak dünya kamuoyunu sürekli ilgilendiren en önemli konu olma özelliklerini sürdürüyor. Bu arada en gericici emperyalist çevreler de "Sovyet tehdidi" masallarına devam ederek başta ABD olmak üzere NATO'nun silahlanmasını körükleyip dünyadaki gerilimi artırma çabalarına devam etmekte. En son alınan Avrupa'ya nükleer başlıklı füzelerin yerleştirilmesi kararı bunun en belirgin örneği. Sadece sosyalist ülkeler değil, aynı zamanda silahlanma yarışını kışkırtan kapitalist ülkelerdeki halklar emperyalizmin tehlikeli, saldırgan maceralarına karşı çıkıyor, barış ve silahsızlanma için mücadeleyi yükseltiyor.

Sadece 1. ve 2. Dünya Savaşlarının dünya halklarına getirdiği zararlara göz atmak bile, barıştan yana güçlerin bu konudaki hassasiyetini açıklamaya yeterlidir:

I. Dünya Savaşı

- 10 milyon ölü
- 20 milyon yaralı
- 338 milyar dolar değer kaybı

II. Dünya Savaşı

- 54 milyon ölü (bunların 20 milyonu Sovyet halkı)
- 90 milyon yaralı
- 28 milyon sakat
- 4000 milyar dolar değer kaybı

Barıştan yana ilerici güçler arasında, emperyalizme ve onun barış düşmanı politikasına karşı en kararlı mücadele verenler her zaman sosyalistler oldular. Sosyalistlerin barış konusundaki tutarlı tavırları çok önceki tarihlere kadar uzanır.

Lenin, daha 1. Dünya Savaşı öncesinde şöyle diyordu: "Seferberliği ve savaşı önlemek için elimden gelen her şeyi yapıyorum ve yapmaya devam edeceğim. Milyonlarca proleterin birbirlerini vurmalarını ve kapitalizmin budalalığını kendi kanlarıyla ödemelerini istemiyorum..."

O, barış konusunda gelecek dönemlerin ve bu arada günümüzün de barış görevlerine işaret ediyordu: "Milyonlarca insanın kitlesel imhasına yönelik büyük teknolojik yeniliklerin kullanılacağı bir dünya savaşı, yalnızca büyük bir cinayet olmakla kalmayıp insanlığın temellerini yıkabilir." (Lenin)

Sovyet devletinin kalıcı bir barış uğruna mücadelede kazandığı şu üç başarının tarihsel önemi büyüktür:

1) Emperyalist yağma savaşının sona erdirilmesi ve adil, kalıcı bir barışın sağlanması yolunda halklara bir çağrı işareti olarak genç Sovyet devletinin birinci dünya savaşından çekilmesi,

2) Hitler faşizmi ve Japon militarizminin yok edilmesinde Sovyetler Birliği'nin belirleyici rolü. Böylece halkların faşizmden kurtuluşu ve barış, toplumsal ilerleme yönünde yeni bir uluslararası güç dengesinin kurulması yolunda önemli mesafe katedilmiş oldu.

3) Emperyalizmin askeri üstünlüğüne son verilerek askeri-stratejik dengenin sağlanması.

İşte tüm bunların sayesinde dir ki, evrensel planda sağlam bir barış politikasının ve yumuşamanın geri dönülmez bir yola girmesinin ön koşulları yaratılmış oldu.

Buna rağmen temel özelliği saldırganlık ve yayılmacılık olan emperyalizm günümüzde de bu amaçlarından vazgeçmiş değil. Vietnam savaşının bitiminden sonra sosyalist ve diğer barışsever güçlerin yumuşama, barış ve güvenlik çabaları karşısında gerileyen emperyalizm şimdi de yeni kâr amaçları gütmektedir. Bunun yolu da dünyada gerginliği artırmak, böylece silahlanmayı meşrulaştırmaktır.

Esasen Amerikan emperyalizminin 2. Dünya Savaşından sonra başvurduğu "soğuk savaş" da aynı yöntemleri içermekteydi.

2. Dünya Savaşında Sovyetler Birliği'nin faşizmin yıkılışında oynadığı belirleyici rol ve de Avrupa'nın Nazi işgali altında bulunan ülkelerindeki kurtuluş hareketlerinin önderliğinin komünist partiler tarafından yürütülmesi, savaş sonrasında sosyalizme karşı kamuoyunda büyük bir sempati uyandırmıştı. Bu arada sosyalist sistem ve kapitalist ülkelerin işçi sınıfı partileri tüm dünya barış hareketinin önderliğini yürütüyorlardı.

Bu değişiklikler emperyalist güçlerin hoşuna gitmemişti. Hızla gelişmekte olan ve güçlenen komünist hareketine karşı cephe almak, ve de Batı kamuoyundaki barışsever duyguları önlemek için emperyalizm ve uluslararası gericilik sosyalizme karşı yoğun bir gericici kampanyayı başlattı. Bu dönem dünya tarihinde *soğuk savaş* olarak adlandırılır.

SOĞUK SAVAŞIN AMAÇLARI

● Dünya sosyalist sisteminin ekonomik, teknolojik ve politik açıdan gelişmesini, güçlenmesini önlemek,

soyialist ülkeleri dünya kamuoyundan tecrit etmek,

● Batı halklarında sosyalist sisteme karşı duyulan sempatiyi ortadan kaldırmak,

● Batı ülkelerinde güçlenen komünist partilerinin etkisini kırmak,

● Böylece komünizm düşmanlığını yaymak, komünist hareketin gelişme yolu önüne bir barikat çekmek,

● Doğu-Batı arasında bir gerginlik ortamı yaratıp sosyalist sistemi dünya barışını tehdit eden bir toplulukmuş gibi gösterip kamuoyundaki barış duygularını yoketmek, böylece askeri harcamalar ile silahlanma için meşru zemin yaratmak.

SOĞUK SAVAŞIN YÖNTEMLERİ

● Sosyalizmi umacı gibi göstermek, halkları ve ara tabakaları komünizmle korkutmak, kapitalist ideolojinin propagandasını güçlendirmek, sosyalizme karşı sahte bir "Hür Dünya" imajı yaratıp ABD'yi ve kapitalist sistemi dünyada "özgürlük ve demokrasi şampiyonu" gibi tanıtmak.

● Batı dünyasının hızla silahlanmasını ve askeri bütçelerin artırılmasını sağlamak, özellikle ABD'nin bu ülkelere silah satmasını teşvik etmek.

● Ulusal kurtuluş hareketlerine karşı emperyalizmin tahakkümünü kurmak, siyasi bağımsızlığına kavuşmuş az gelişmiş ülkeleri Amerikan emperyalizminin ekonomisine ve politikasına bağlamak.

Böylece soğuk savaş komünizm düşmanlığı ile barışaleyhtarlığının azgınlaştığı, uluslararası gericiliğin ve militarizmin tırmandırıldığı bir dönem oldu.

Emperyalistlerin tüm bu çabalarına rağmen, dünya ilerici güçleri soğuk savaş saldırganlığını püskürtmesini bildiler ve yumuşama'nın geri dönülmez bir şekilde dünya politikasının temel taşı olması için gereken çabayı gösterdiler.

SİLAHLANMA KİMİN YARARINA

Silahlanma yarışını ve savaşı kim körüklüyor? *Silah tekellerinin*, başta ABD olmak üzere NATO'nun başını çeken emperyalist devletlerin, 1976 yılında Amerikan tekellerinden aldıkları siparişler şöyle:

(Devamı 11. Sayfada)